DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

26 sierpnia № 60. Rok 1929.

TREŚĆ:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA

Poz.: 469—Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1929 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Robót Publicznych oraz Pracy i Opieki Społecznej w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o związkach międzykomunalnych 917

469.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 22 lipca 1929 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Robót Publicznych oraz Pracy i Opieki Społecznej w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o związkach międzykomunalnych.

Na podstawie art. 8 ust. 3, art. 20 ust. 2, art. 28 ust. 2 oraz art. 49 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o związkach międzykomunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 386) zarządza się co następuje:

I. Organizacja związku międzykomunalnego.

do art. 1 — 13 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej.

§ 1. Związki komunalne, które połączyły się w związek międzykomunalny lub przystąpiły do już utworzonego związku międzykomunalnego, są członkami danego związku międzykomunalnego bez względu na swój charakter prawny czy wysokość swych udziałów.

§ 2. Statut związku międzykomunalnego powinien zawierać wyraźne postanowienie, że dany związek międzykomunalny posiada prawo korporacji o samoistnej osobowości prawnej.

Statut związku międzykomunalnego, który otrzymał charakter korporacji prawa publicznego, powinien nadto zawierać wyraźne postanowienie, że związek charakter ten posiada.

§ 3. Zakres działania każdego związku międzykomunalnego ogranicza się pod względem rzeczowym tylko do tych poszczególnych zadań, jakie ma spełniać w myśl statutu.

§ 4. Jeżeli w statucie związku międzykomunalnego przewidziane zostało utworzenie innych organów ustrojowych poza radą i zarządem związku np. wydziału związkowego, komisji rewizyjnej, komisyj specjalnych, ciał doradczych i t. p., to organom tym można w statucie powierzyć wykonywanie tylko tych funkcyj, wchodzących w zakres działania związku, których ustawa lub rozporządzenie nie przekazały wyraźnie radzie lub zarządowi związku.

§ 5. Kolegjalnemi organami wykonawczemi, w rozumieniu art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o związkach międzykomunalnych, są w szczególności: magistraty, kolegjalne zarządy gmin wiejskich, wydziały powiatowe i — w województwie poznańskiem i pomorskiem — wydziały wojewódzkie.

Kolegjalnemi organami korporacyj, należących do związku międzykomunalnego, są zarówno wyżej wymienione kolegjalne organa wykonawcze, jako też stanowiące organa tych korporacyj, a w szczególności rady miejskie, rady gmin wiejskich, rady i sejmiki powiatowe oraz sejmiki wojewódzkie.

Zastępców tych przedstawicieli, którzy nie wchodzą z urzędu w skład rady związku, wybiera ten sam kolegjalny organ korporacji komunalnej należącej do związku międzykomunalnego, który powołany jest do dokonania wyboru odnośnych przedstawicieli.

Statut związku międzykomunalnego powinien wyraźnie wskazać te kolegjalne organa korporacyj, należących do związku międzykomunalnego, które dokonywać mają wyboru przedstawicieli i zastępców przedstawicieli, nie wchodzących z urzędu w skład rady związku międzykomunalnego.

Statut związku międzykomunalnego może ustalić, że stosunek liczby przedstawicieli poszczególnego członka związku do ogólnej liczby członków rady

związku ma odpowiadać stosunkowi, w jakim udziały odnośnych członków pozostają do sumy udziałów wszystkich członków związku — z tem jednak ograniczeniem, że w związku międzykomunalnym, liczącym trzech lub więcej członków, liczba przedstawicieli jednego członka powinna być niższa od połowy liczby wszystkich przedstawicieli w radzie związku międzykomunalnego.

Statut związku międzykomunalnego powinien zawierać postanowienia o rozdziale przedstawicieli między członków związku w wypadku zmian w składzie związku lub zmian terytorjalnych w obszarze członków związku.

§ 6. Rada związku międzykomunalnego powinna się składać najmniej z czterech członków.

Pracownicy związku międzykomunalnego nie mogą być członkami rady tego związku ani też tych organów ustrojowych, które powołane są do wykonywania kontroli.

§ 7. Jeżeli statut związku międzykomunalnego przewiduje perjodyczne odnawianie części składu rady związku międzykomunalnego, to odnawianie to dotyczyć może tych członków rady, którzy nie wchodzą w jej skład z urzędu.

Osoba, będąca przedstawicielem jednego z członków związku, nie może być równocześnie przedstawicielem innego członka związku międzykomunalnego.

W statucie związku międzykomunalnego można postanowić, że przewodnictwo w radzie związku sprawuje nie prezes związku, lecz inna osoba, wybrana przez radę związku z jej grona.

§ 8. Prezesowi związku bez względu na to, czy jest członkiem rady czy nie, służy w radzie związku oraz innych organach stanowiących tylko głos doradczy.

To samo dotyczy wiceprezesa związku, o ile zastępuje prezesa, może zaś być przewidziane w statucie związku co do innych członków zarządu związku w razie ustanowienia zarządu kolegjalnego.

Jeżeli członek rady został prezesem związku międzykomunalnego, wówczas związkowi komunalnemu, którego przedstawicielem był prezes, służy prawo wyboru na jego miejsce innego przedstawiciela.

Osobą, stanowiącą jednoosobowy organ wykonawczy jednego z członków związku, może być — w rozumieniu art. 5 ust. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych — prezydent miasta, burmistrz, wójt lub sołtys. Art. 7 zdanie drugie tegoż rozporządzenia ma w przypadkach, określonych art. 5 ust. 6 powołanego rozporządzenia, odpowiednie zastosowanie.

§ 9. Jeżeli statutem ustanowiono tylko jednoosobowy zarząd związku międzykomunalnego z upoważnieniem do przekazania jego praw i obowiązków w myśl art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych, wówczas uchwałą rady związku można przekazać uprawnienia i obowiązki tego zarządu tylko osobie, stanowiącej jednoosobowy organ wykonawczy członka związku międzykomunalnego (prezydentowi miasta, burmistrzowi, wójtowi, sołtysowi), względnie sprawującej urząd przewodniczącego kolegjalnego organu wykonawczego członka związku; jeżeli zaś ustanowiono kolegjalny zarząd związku z upoważnieniem dla rady do jego przekazania, wówczas przekazanie to nastąpi tylko w stosunku do kolegjalnego organu, t. j. zarządu członka związku międzykomunalnego, przyczem należy równocześnie ustalić, kto z członków tego organu jest prezesem i wiceprezesem związku.

Jeżeli w statucie związku przekazano organowi jednego z członków związku międzykomunalnego tylko niektóre uprawnienia i obowiązki zarządu związku, wówczas należy równocześnie oznaczyć organ, który ma spełniać nieprzekazane uprawnienia i obowiązki tego zarządu a zarazem określić jego ustrój (skład), sposób wyboru i odwołania oraz okres urzędowania.

Za zgodą związku komunalnego, którego organowi powierzono zarząd związku międzykomunalnego, można temuż związkowi powierzyć również prowadzenie biurowości związku międzykomunalnego.

§ 10. Członkowie rady związku spełniają swe funkcje honorowo, mogą jednak otrzymywać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach, o ile to jest przewidziane w statucie związku.

W statucie związku można postanowić, że stale w związku zatrudnieni członkowie zarządu mają prawo do stałego wynagrodzenia za pracę, oraz określić warunki poboru i wysokość tych wynagrodzeń.

Członkowie rady i zarządu związku nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do związku bez specjalnej uchwały rady związku.

Rada związku może zawiesić w czynnościach swego członka w tych wypadkach, w których zawieszeniu ulega członek organu związku komunalnego, którego przedstawicielem jest dany członek rady. O uchwale zawieszającej w czynnościach członka rady należy niezwłocznie zawiadomić związek komunalny, którego dany członek jest przedstawicielem. Związek ten decyduje ostatecznie o odwołaniu danego członka jako swego przedstawiciela w radzie związku międzykomunalnego.

Członkowie zarządu związku obowiązani są brać udział w posiedzeniach rady związku.

§ 11. W postanowieniach statutu związku międzykomunalnego o zdolności do powzięcia uchwał, o stosunku głosów w głosowaniu i o sposobie obradowania oraz urzędowania organów związku międzykomunalnego — należy w szczególności określić:

a) w jakich odstępach czasu i na czyje zarządzenie zwoływane być mają zwyczajne posiedzenia rady związku;
b) w jakich wypadkach oraz na czyj wniosek i zarządzenie mają być zwoływane nadzwyczajne posiedzenia rady związku;
c) kto stanowi o porządku obrad rady związku oraz o dopuszczeniu wniosków nieobjętych ustalonym porządkiem obrad;
d) czy i w jakich sprawach wymagana jest kwalifikowana obecność lub też kwalifikowana większość obecnych do powzięcia ważnej uchwały;
e) czy i pod jakiemi warunkami — w braku obecności przepisanej ilości przedstawicie-

li — rada związku może powziąć ważne uchwały bez względu na liczbę obecnych;

f) które sprawy mają być unormowane wewnętrznym regulaminem czynności związku międzykomunalnego;

g) organ wieloosobowy związku, którego członkowie upoważnieni są do wspólnego podpisywania dokumentów, zobowiązujących związek międzykomunalny.

§ 12. Dla ułatwienia organizowania związków międzykomunalnych ogłasza się równocześnie statut wzorowy, który stanowi załącznik do rozporządzenia niniejszego.

Uchylenia w statutach poszczególnych związków międzykomunalnych od statutu wzorowego są dopuszczalne, odchylenia te jednak nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązującym, a w szczególności postanowieniom rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych i rozporządzenia niniejszego.

§ 13. Dla utworzenia związku międzykomunalnego powinny organy stanowiące związków komunalnych, łączących się w taki związek, uchwalić:

1) zorganizowanie związku i przystąpienie do niego;

2) przekazanie związkowi tych poszczególnych zadań, które ma spełniać;

3) wysokość udziału, jaki przyjmują w związku, względnie — o ile statut przewiduje wyższą ponad udział odpowiedzialność ich za zobowiązania związku — przyjęcie odpowiedzialności w tym zakresie;

4) fundusze potrzebne na uruchomienie i utrzymanie związku;

5) projekt statutu związku międzykomunalnego.

Uchwały powzięte przez poszczególne związki, mające utworzyć związek międzykomunalny, powinny być w przedmiotach ad 1, 2 i 5 zgodne.

§ 14. Przez właściwą władzę nadzorczą, wymienioną w art. 9 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych, należy rozumieć tę władzę nadzorczą, która w myśl art. 32 tegoż rozporządzenia jest właściwą dla związku międzykomunalnego o projektowanym składzie członków. W wypadku, wskazanym w art. 32 ust. 3 tegoż rozporządzenia, wyznaczona władza nadzorcza powinna decyzję swoją i brzmienie projektu statutu związku międzykomunalnego przed zatwierdzeniem całkowicie uzgodnić z odnośnemi równorzędnemi władzami.

Uchwały związków komunalnych o zorganizowaniu związku międzykomunalnego, jako też projekty statutów związkowych i projekty zmian tychże należy przedstawiać właściwej władzy nadzorczej w trzech egzemplarzach. Przy organizowaniu nowego związku należy nadto przedłożyć dwa egzemplarze próbnego preliminarza dochodów i wydatków zamierzonego związku.

Jeżeli zadania, które ma spełniać zamierzony związek, dotyczą zakładania lub prowadzenia pewnych zakładów, przedsiebiorstw lub innych urządzeń, należy ponadto przedłożyć plany i kosztorysy oraz obliczenie finansowania i eksploatacji odnośnych urządzeń wraz z potrzebnemi materjałami orjentacyjnemi.

Przy zatwierdzaniu uchwał związków komunalnych o zorganizowaniu związku międzykomunalnego projekt statutu tego związku powinien być uważany jako integralna część (załącznik) tych uchwał i podlegać jako taki równoczesnemu i łącznemu zatwierdzeniu.

Przedkładając do zatwierdzenia uchwały w sprawie utworzenia związku międzykomunalnego, związki komunalne, mające uczestniczyć w projektowanym związku międzykomunalnym, powinny wskazać władzy nadzorczej, kto uprawniony jest do działania w ich wspólnem imieniu i do odbioru pism, zarządzeń i decyzyj władzy nadzorczej w sprawie zamierzonego związku.

§ 15. Ograniczenie, rozszerzenie, tudzież wszelka inna zmiana zakresu zadań związku międzykomunalnego, skrócenie lub przedłużenie oznaczonego w statucie okresu trwania związku międzykomunalnego oraz zmiana ustalonego statutem zakresu odpowiedzialności członków za zobowiązania związku wymaga zawsze zmiany statutu, która przychodzi do skutku w ten sam sposób jak pierwsze ustalenie statutu.

§ 16. Jeżeli terytorja związków komunalnych, mających uczestniczyć w związku międzykomunalnym, mieszczą się na obszarze dwóch związków komunalnych różnego stopnia, wówczas przed zatwierdzeniem statutu właściwa władza nadzorcza powinna dać możność oświadczenia się najpierw związkowi komunalnemu niższego stopnia, a następnie — dołączając oświadczenie tego związku — związkowi komunalnemu wyższego stopnia.

W razie uzależnienia zatwierdzenia statutu od wprowadzenia do niego zmian, ogłoszenie statutu z temi zmianami nastąpić może dopiero po zawiadomieniu właściwej władzy nadzorczej o przyjęciu zastrzeżonych zmian.

W razie wniesienia odwołania od zarządzenia, żądającego wprowadzenia zmian, do władzy nadzorczej wyższej instancji, ogłoszenie zarządzenia zatwierdzającego oraz samego statutu względnie jego zmian nastąpić może dopiero po wydaniu decyzji przez władzę nadzorczą wyższej instancji i zgodnie z tą decyzją.

§ 17. Ogłoszenie zarządzenia władzy nadzorczej, zatwierdzającego statut związku międzykomunalnego, zmian tego zarządzenia oraz samego statutu względnie jego zmian zarządza na koszt zainteresowanych związków komunalnych właściwa (§ 14) władza nadzorcza.

Związek międzykomunalny może nabywać prawa i zaciągać zobowiązania oraz pozywać i być pozywanym dopiero z dniem prawidłowego ogłoszenia zarządzenia władzy nadzorczej, zatwierdzającego statut.

Władze nadzorcze związków międzykomunalnych obowiązane są prowadzić stały rejestr wszystkich na ich obszarze działania zorganizowanych związków międzykomunalnych z uwidocznieniem danych co do charakteru, ustroju i działalności oraz gospodarki finansowej tych związków, tudzież co do późniejszych w tym względzie zmian.

§ 18. Za zadania związku międzykomunalnego, wchodzące w zakres administracji publicznej,

uważane będą przedewszystkiem te zadania, które należą do obowiązkowego z mocy przepisów prawnych zakresu działania związków komunalnych, uczestniczących w odnośnym związku międzykomunalnym.

Nadanie związkowi międzykomunalnemu charakteru korporacji prawa publicznego nastąpić może dopiero po zatwierdzeniu statutu związku międzykomunalnego i przepisowem opublikowaniu zarządzenia, zatwierdzającego statut.

O ile już w chwili organizowania związku międzykomunalnego i układania jego statutu istnieje zamiar wystąpienia z wnioskiem o nadanie temu związkowi charakteru korporacji prawa publicznego, może być w statucie odrazu zawarte postanowienie, że związkowi przysługuje charakter korporacji prawa publicznego, jako też przepisy określające prawa i obowiązki tego związku, wynikające z charakteru korporacji prawa publicznego. W tym wypadku jednak w przedłożonym do zatwierdzenia statucie (przepisach końcowych) nowoorganizującego się związku musi być zamieszczona klauzula, że powyższe postanowienie i przepisy statutu o przysługującym związkowi charakterze korporacji prawa publicznego i wynikających z tego charakteru prawach i obowiązkach związku wejdą w życie dopiero z dniem ogłoszenia odnośnego rozporządzenia Rady Ministrów w tym samym organie, — który był miarodajny dla ogłoszenia statutu związku celem uzyskania przez związek osobowości prawnej (art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych).

§ 19. Do poboru opłat (cen) za używanie przedsiębiorstw związku międzykomunalnego oraz opłat za używanie urządzeń i zakładów dobra publicznego takiego związku mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), a w szczególności postanowienia art. art. 27 — 30 tej ustawy wraz z późniejszemi zmianami i uzupełnieniami.

Do ściągania w drodze egzekucji administracyjnej świadczeń członków na rzecz związków międzykomunalnych o charakterze korporacyj prawa publicznego mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342). Natomiast do ściągania w drodze egzekucji administracyjnej opłat i dopłat na rzecz związków międzykomunalnych o charakterze korporacyj prawa publicznego mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 55 wymienionej ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych i art. 56 tejże ustawy, zmieniony art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401).

§ 20. W przedmiocie praw i obowiązków tudzież odpowiedzialności służbowej członków zarządu związku międzykomunalnego posiadającego charakter korporacji prawa publicznego i — o ile statut inaczej nie stanowi — także pracowników takiego związku mają zastosowanie przepisy, obowiązujące członków zarządu i pracowników związków komunalnych, uczestniczących w związku międzykomunalnym, a mianowicie:

1) w razie uczestnictwa w związku międzykomunalnym więcej związków komunalnych różnego stopnia — przepisy związku komunalnego najwyższego stopnia;

2) jeżeli przy uczestnictwie w związku międzykomunalnym związków komunalnych różnego stopnia wchodzą w jego skład dwa lub więcej związków komunalnych tego samego najwyższego stopnia lub jeżeli w skład związku międzykomunalnego wchodzą wyłącznie związki komunalne jednakowego stopnia, to — z zachowaniem stale zasady ad 1—za miarodajne uważać należy przepisy tego związku komunalnego, na którego obszarze znajduje się siedziba związku międzykomunalnego; w razie zaś, gdyby siedziba związku nie znajdowała się na obszarze jednego z miarodajnych związków komunalnych, przepisy tego z tych związków, którego udział w związku międzykomunalnym jest największy — a w razie równości udziałów, — którego zaludnienie jest większe. W wypadku zmiany składu związku międzykomunalnego, posiadającego charakter korporacji prawa publicznego, przepisy dotychczas miarodajne pozostają nadal obowiązującemi, jak długo statut tego związku nie został pod tym względem zmieniony.

Uchwały związku międzykomunalnego o charakterze korporacji prawa publicznego, ustalające stosunki służbowe pracowników związku międzykomunalnego, wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej (art. 36 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej).

II. Majątek i gospodarka związków międzykomunalnych.

do art. 14 — 20 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej.

§ 21. Wartość udziału każdego członka związku międzykomunalnego — bez względu na to, z jakich przedmiotów udział ten się składa i czy został całkowicie wniesiony lub nie — powinna być w statucie związku określoną w gotówce.

Określenie wysokości udziału członków w związku międzykomunalnym, jako też określenie rozmiaru świadczeń członków na rzecz tego związku, nastąpić może w statucie, bądź to podług obszaru lub liczby ludności uczestniczących związków, bądź podług stopnia ich zainteresowania w zadaniach związku lub podług przypisu podatków, bądź wreszcie podług tych wszystkich lub niektórych z tych okoliczności, albo też podług innych zasad, na które uczestniczący się zgodzą.

Na udział członka w związku międzykomunalnym może być policzona wartość urządzeń członka, przejętych przez związek. Podobnież poniesione przez członka koszta sprawowanej przezeń administracji związku międzykomunalnego mogą być policzone na poczet wartości świadczeń tego członka na rzecz związku.

Przypadający nań udział powinien członek wnieść do związku międzykomunalnego w sposób określony statutem. Wniesiony udział wchodzi w skład majątku związku międzykomunalnego i przechodzi do rozporządzenia tegoż związku.

Statut związku międzykomunalnego zawierać powinien postanowienia o tem, w których wypadkach, na podstawie czyjego zarządzenia i pod jakiemi warunkami wpłacone sumy udziałów mogą być zwrócone członkom lub przez nich wycofane.

§ 22. Z wyjątkiem wypadków w statucie przewidzianych lub na podstawie upoważnienia statutowego dopuszczalnych, związek międzykomunalny ma obowiązek przez cały czas swego istnienia zachować swój majątek, mający służyć trwale celom związku, w stanie wedle możności nieuszczuplonym.

§ 23. Rozdzielenie nadwyżki dochodów nad wydatkami związku międzykomunalnego tudzież rozkład niedoboru w wypadku, jeżeli własne dochody związku międzykomunalnego oraz świadczenia członków na pokrycie wydatków nie wystarczają, określone być może w statucie bądź według okoliczności, przyjętych za podstawę określenia udziałów lub świadczeń, bądź też podług stosunku kwoty poszczególnych udziałów lub świadczeń do ogólnej sumy wszystkich udziałów lub świadczeń, bądź wreszcie podług innych zasad, na które uczestniczący się godzą.

§ 24. Warunki korzystania z urządzeń i zakładów dobra publicznego tudzież z przedsiębiorstw związku międzykomunalnego ustalają przedewszystkiem regulaminy (statuty) odnośnych urządzeń, zakładów lub przedsiębiorstw, uchwalone przez powołane do tego w statucie związku organa ustrojowe związku międzykomunalnego.

Uchwały związku międzykomunalnego o charakterze korporacji prawa publicznego, dotyczące takich regulaminów, wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej (art. 36 ust. 1 rozp. Prez. Rzplitej).

Postanowienia powyższe w niczem nie naruszają przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 roku o nadzorze i kontroli instytucyj opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354) — w sprawach regulaminów zakładów o celach opieki społecznej.

Przepisy art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych mają zastosowanie także do rozstrzygnięć zarządu związku międzykomunalnego co do zażaleń i sprzeciwów w sprawach, dotyczących korzystania z urządzeń i zakładów dobra publicznego tudzież z przedsiębiorstw związku międzykomunalnego, oraz w sprawach opłat i dopłat na te cele.

§ 25. Wyższa ponad udział odpowiedzialność członków związku międzykomunalnego za zobowiązania tegoż związku dosięgać może także całej sumy zobowiązań związku międzykomunalnego (odpowiedzialność solidarna). W statucie związku międzykomunalnego należy określić stosunek, w jakim poszczególni członkowie mają uczestniczyć w ewentualnych stratach z tytułu poniesionej odpowiedzialności wyższej.

W przedmiocie odpowiedzialności miejskich, powiatowych i wojewódzkich związków komunalnych, organizujących wspólnie, jako związek międzykomunalny, komunalną kasę oszczędności, miarodajne są przepisy art. 3 ust. 2 i 3 oraz art. 4 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339) oraz §§ 5, 6 i 58 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424).

§ 26. W sprawach administracji majątku przedsiębiorstw zakładów i urządzeń oraz gospodarki finansowej związków międzykomunalnych, jako też w sprawach zbywania i nabywania nieruchomości oraz zaciągania pożyczek i lokowania kapitałów, jak również w sprawach wymiaru i poboru świadczeń, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych i w rozporządzeniu niniejszem, obowiązują przedewszystkiem przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 522) wraz z § 2 rozporządzenia I Ministra Spraw Wewnętrznych oraz Ministra Skarbu z dnia 22 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 99) tudzież z rozporządzeniem wykonawczem Ministra Spraw Wewnętrznych, wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 28 czerwca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 433), rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 września 1926 r., wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zmiany tego ostatniego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 587), oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 28 marca 1927 roku o kasowości i rachunkowości związków komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 345) jako też przepisy ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) wraz z późniejszemi zmianami.

W odniesieniu do związków międzykomunalnych o charakterze korporacyj prawa publicznego ma nadto zastosowanie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 grudnia 1924 roku o ustanawianiu delegatów rządowych przy poszczególnych samorządach lub innych związkach prawnopublicznych (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 1002) tudzież rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lutego 1928 r. o sposobie lokowania funduszów przez osoby prawa publicznego, fundacje i osoby niewłasnowolne oraz o sposobie lokowania kaucyj, składanych z tytułu obowiązku publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 141).

O tem, które postanowienia z powyższych przepisów mają być miarodajne w stosunku do poszczególnych związków komunalnych ze względu na konkretny skład ich członków, decydują zasady ustalone w art. 20 ust. 1 w zdaniu pierwszem pod a) — e) i w zdaniu drugiem tegoż ustępu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych, przyczem postanowienia § 20 ust. 1 p. 1 i 2 rozporządzenia niniejszego mają tutaj posiłkowe zastosowanie.

III. Zmiany w składzie i rozwiązywanie związków międzykomunalnych.

do art. 21 — 30 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej.

§ 27. Organ stanowiący związku komunalnego, zamierzającego przystąpić na członka związku mię-

dzykomunalnego, powinien — po uzyskaniu tymczasowej zgody na przyjęcie swego związku ze strony związku międzykomunalnego — uchwalić:

1) przystąpienie do związku międzykomunalnego;

2) przekazanie ze swej strony związkowi tych szczególnych zadań, które ma on spełniać za związek przystępujący;

3) wysokość udziału, jaki przyjmuje w związku względnie — o ile statut przewiduje wyższą ponad udział odpowiedzialność członków za zobowiązania związku — przyjęcie odpowiedzialności w tym zakresie;

4) przyjęcie statutu tegoż związku międzykomunalnego w jego ostatniem brzmieniu;

5) przyjęcie szczególnych warunków, od których związek międzykomunalny uzależnia ostateczną swoją zgodę na przystąpienie doń danego członka.

Uchwały związków komunalnych, dotyczące przystąpienia do związku międzykomunalnego mogą być tylko wtedy zatwierdzone, o ile właściwej (§ 14) władzy nadzorczej przedłożoną zostanie równocześnie uchwała związku międzykomunalnego o przyjęciu odnośnego członka do związku i o ile zatwierdzenie uchwały o przyjęciu nie nasuwa zastrzeżeń. Władza nadzorcza związku międzykomunalnego o nowoprojektowanym składzie członków obowiązana jest przed zatwierdzeniem odnośnych uchwał zasięgnąć opinji dotychczasowej władzy nadzorczej interesowanego związku komunalnego i międzykomunalnego.

Przyjęcie uważa się za dokonane z dniem ogłoszenia zarządzenia właściwej (§ 14) władzy nadzorczej zatwierdzającego uchwały o przystąpieniu i przyjęciu w sposób przepisany dla ogłoszenia statutu odnośnego związku międzykomunalnego.

§ 28. Zmiana granic, skutkiem której związek komunalny lub inna korporacja prawa publicznego uczestnicząca w związku międzykomunalnym nie przestaje istnieć, nie stanowi tytułu do żądania zmiany wysokości udziału względnie świadczeń członka na rzecz związku międzykomunalnego, o ile nie pociągnęła za sobą równocześnie zmiany zainteresowania członka w związku międzykomunalnym lub zmiany zdolności finansowej członka.

Związek, uprawniony do podniesienia roszczenia o zmianę wysokości udziału lub świadczeń z tytułu zmiany zainteresowania lub zdolności finansowej wskutek zmiany granic, powinien wystąpić z odpowiedniem żądaniem do związku zobowiązanego. W razie niedojścia do skutku porozumienia lub na skutek odwołania rozstrzyga wspólna dla zainteresowanych związków władza nadzorcza.

§ 29. W zakresie rozliczeń między członkiem związku międzykomunalnego z tytułu zmiany jego granic a innymi członkami związku międzykomunalnego oraz samym związkiem międzykomunalnym miarodajne są przedewszystkiem postanowienia, przewidziane w statucie związku międzykomunalnego na wypadek zmian terytorjalnych w obszarze członków tego związku.

§ 30. W statucie związku międzykomunalnego można przewidzieć, że członek związku jest uprawniony zgłosić swoje ustąpienie, a związek międzykomunalny jest w prawie usunąć członka, jeżeli zmiana granic członka związku międzykomunalnego jest tego rodzaju, iż zupełnie uchyla zainteresowanie tego członka w zadaniach związku. Termin 6-tygodniowy oznajmienia zamiaru ustąpienia względnie usunięcia członka ze związku, o jakim mowa w art. 24 ustęp 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych, należy liczyć wstecz od dnia zamierzonego ustąpienia względnie usunięcia.

Zatwierdzenie uchwały związku komunalnego o ustąpieniu ze związku międzykomunalnego nastąpić może dopiero po wysłuchaniu zainteresowanego związku międzykomunalnego i władzy nadzorczej ustępującego członka, — a zatwierdzenie uchwały związku międzykomunalnego o usunięciu członka związku tylko po wysłuchaniu odnośnego członka. W obu powyższych wypadkach zatwierdzenie odnośnych uchwał może tylko wtedy nastąpić, jeżeli ustąpienie względnie usunięcie członka jest pozatem dozwolone na warunkach, określonych w statucie związku.

§ 31. Uchwały związków komunalnych o przedłużeniu istnienia zorganizowanego przez nie na czas ograniczony związku międzykomunalnego podlegają zatwierdzeniu dotychczasowej władzy nadzorczej związku międzykomunalnego.

Władza nadzorcza może odmówić zatwierdzenia, jeśli uzna, że przedłużeniu istnienia związku międzykomunalnego, zorganizowanego na czas ograniczony, sprzeciwiają się powody miarodajne dla odmowy zatwierdzenia uchwał o zorganizowaniu nowego związku międzykomunalnego (art. 9 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych). Przed zatwierdzeniem uchwał o przedłużeniu istnienia związku międzykomunalnego, zorganizowanego na czas ograniczony, władza nadzorcza powinna dać możność oświadczenia się temu związkowi komunalnemu względnie tym związkom komunalnym, na którego względnie których obszarze mieszczą się terytorja związków komunalnych, uczestniczących w dotychczasowym związku międzykomunalnym.

Władza nadzorcza może uzależnić zatwierdzenie od wprowadzenia do statutu zmian w myśl powyższych postanowień lub innych przepisów.

Odmowę zatwierdzenia oraz żądanie wprowadzenia zmian należy umotywować.

Zarządzenie władzy nadzorczej, zatwierdzające uchwały o przedłużeniu istnienia związku międzykomunalnego, zorganizowanego na czas ograniczony, zmiany tego zarządzenia oraz ewentualne zmiany statutu dotychczasowego związku należy podać do wiadomości w sposób, określony art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych.

§ 32. Władza nadzorcza może odmówić zatwierdzenia uchwał członków związku międzykomunalnego o rozwiązaniu związku międzykomunalnego w szczególności, jeżeli stwierdzi:

a) że uchwały te nie zostały powzięte przez wszystkich członków związku, tudzież

b) jeżeli uchwały te nie wypowiadają wyraźnie zgody na rozwiązanie związku.

§ 33. Zarządzenie władzy nadzorczej, stwierdzające rozwiązanie związku międzykomunalnego i zarządzające jego likwidację, należy ogłosić w sposób określony art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych.

§ 34. Likwidacja związku międzykomunalnego odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza na koszt związku.

Likwidatorów związku międzykomunalnego — w przypadkach dobrowolnego rozwiązania związku, upływu terminu, na jaki związek został zorganizowany, oraz rozwiązania związku wskutek ubycia poszczególnych członków, jeżeli statut tak stanowi lub jeżeli po tem ubyciu nie pozostanie co najmniej dwóch członków, — mianuje rada związku międzykomunalnego, we wszystkich innych przypadkach— władza nadzorcza.

Obowiązkiem likwidatorów jest przeprowadzić,—wedle możności przy współudziale komisji rewizyjnej związku lub w jej braku przy współudziale specjalnie przez radę związku wyznaczonej komisji,—rewizję funduszów, ksiąg i rachunków związku oraz ustalić według daty ogłoszenia zarządzenia władzy nadzorczej, stwierdzającego rozwiązanie związku międzykomunalnego, stan jego majątku przez stwierdzenie i porównanie pozycyj czynnych i biernych tego majątku. W stanie czynnym należy ustalić osobno ogólną sumę wszystkich udziałów członkowskich, a w tem kwoty udziałów już wpłaconych oraz kwoty udziałów niewpłaconych i wycofanych tych wszystkich członków, którzy w myśl art. 19 wymienionego już wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej za zobowiązania związku odpowiadają. W stanie biernym należy ustalić wysokość wszystkich zobowiązań rozwiązanego związku.

Na tej podstawie wypracowują likwidatorzy plan likwidacji, który objąć powinien także wszystkie zakłady, przedsiębiorstwa i urządzenia związku.

§ 35. Plan likwidacji podaje komisarz rządowy do wiadomości rady związku oraz dotychczasowych członków związku. Plan likwidacji władza nadzorcza związku zatwierdza po wysłuchaniu opinji dotychczasowych członków związku i ich władz nadzorczych.

Zatwierdzony plan likwidacji powinien być ogłoszony w sposób przepisany dla ogłoszenia statutu związku. W ogłoszeniu tem należy wezwać wierzycieli związku do odbioru należnych przedmiotów lub kwot w przeciągu sześciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie co najmniej w dwutygodniowych odstępach czasu.

Termin sześciomiesięczny do odbioru liczy się od dnia ostatniego ogłoszenia.

§ 36. W ostatniem ogłoszeniu (§ 35, ust. 2) należy wezwać związki komunalne, którym w myśl art. 29 ust. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych służy prawo przejęcia urządzeń rozwiązanego związku międzykomunalnego, aby w wyznaczonym im terminie zgłosiły swe żądania co do przejęcia wspomnianych urządzeń.

Żądania, niezgłoszone w wyznaczonym terminie, nie będą uwzględnione.

§ 37. Z chwilą ogłoszenia o zarządzeniu likwidacji związku międzykomunalnego wszelkie niewpłacone jeszcze kwoty udziałów członków stają się płatne i na żądanie komisarza likwidacyjnego powinny być wniesione do trzech miesięcy od tego ogłoszenia.

Jeżeli członkowie związku przyjęli za zobowiązania związku międzykomunalnego odpowiedzialność w zakresie wyższym, niż wynoszą ich udziały, wówczas — jeżeli płynne fundusze związku nie wystarczą na pokrycie jego zobowiązań — powinni w granicach przyjętej odpowiedzialności dostarczyć odpowiednich środków także na pokrycie tego, co do zupełnego pokrycia brakuje.

§ 38. Postępowanie likwidacyjne nie może być zamknięte przed upływem sześciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia wezwania do wierzycieli, o którem mowa w § 35 ust. 2.

Na zaspokojenie tych wierzycieli związku, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna odpowiednia kwota do depozytu sądowego. Z wierzytelnościami takiemi, o ile ich do upływu czasu przedawnienia wierzyciele nie podejmą, należy postąpić w myśl zasad ustalonych co do przeznaczenia względnie rozdziału nadwyżki majątku rozwiązanego związku.

Z nadwyżką majątku związku międzykomunalnego, — pozostałą po zaspokojeniu wszystkich jego wierzycieli, którzy zgłosili się do dnia zamknięcia postępowania likwidacyjnego, a po złożeniu odpowiednich części do depozytu sądowego na zaspokojenie tych wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do dnia zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, — należy postąpić stosownie do postanowień, przewidzianych na ten wypadek statutem rozwiązanego związku międzykomunalnego, a w braku przepisów statutowych w myśl art. 30 ustęp 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych. Rozdział nadwyżki nie może w każdym razie nastąpić wcześniej jak po upływie 6 miesięcy, licząc od dnia ostatniego ogłoszenia planu likwidacji (§ 35).

O przeprowadzonej likwidacji i zamknięciu postępowania likwidacyjnego komisarz rządowy zawiadamia członków rozwiązanego związku międzykomunalnego i zdaje sprawę władzy nadzorczej.

Władza nadzorcza, po stwierdzeniu prawidłowego przeprowadzenia likwidacji odwołuje komisarza, a o ukończeniu likwidacji ogłasza w sposób, przepisany dla ogłoszenia o jej zarządzeniu.

§ 39. Jeżeli z porównania stanu czynnego i biernego majątku związku międzykomunalnego przy przeprowadzaniu likwidacji się okaże, że majątek czynny związku wraz z niewpłaconemi udziałami członków nie wystarcza na pokrycie wszystkich zobowiązań rozwiązanego związku międzykomunalnego wówczas komisarz rządowy powinien zwrócić się do członków rozwiązanego związku o pokrycie w wyznaczonym przezeń co najmniej jednomiesięcznym terminie reszty brakującej do zaspokojenia wszystkich zobowiązań związku.

Członkowie związku międzykomunalnego, którzy za zobowiązania tego związku przyjęli odpowie-

działność, sięgającą poza wysokość ich udziałów w związku, obowiązani są w granicach tej wyższej odpowiedzialności uczynić zadość powyższemu żądaniu komisarza likwidacyjnego. Jeżeliby ci członkowie w zakresie tak przyjętej odpowiedzialności nie uczynili zadość powyższemu obowiązkowi w wyznaczonym im przez komisarza terminie, wówczas komisarz zwróci się do właściwej władzy nadzorczej tych członków o przymusowe ich obciążenie z powyższego tytułu.

Jeżeli przez dostarczenie odpowiednich środków przez członków rozwiązanego związku pokrytą zostanie cała nadwyżka stanu biernego nad stanem czynnym majątku związku, należy zamknąć postępowanie likwidacyjne przy odpowiedniem zastosowaniu postanowień § 38 rozporządzenia niniejszego.

§ 40. Jeżeli na pokrycie nadwyżki stanu biernego nad stanem czynnym majątku rozwiązanego związku nie wystarczą środki, jakich członkowie rozwiązanego związku obowiązani są dostarczyć w zakresie przyjętej przez siebie odpowiedzialności za zobowiązania związku, lub jeżeli brakujących do pokrycia tej nadwyżki środków członkowie dobrowolnie nie zobowiążą się dostarczyć, wówczas komisarz rządowy poleci sporządzić w trzech egzemplarzach inwentarz i bilans związku, potwierdzi je, opieczętuje księgi, rachunki i zapiski związku i odda je z jednym egzemplarzem inwentarza i bilansu w przechowanie najbliższej władzy administracji ogólnej; gotówkę, weksle, skrypty dłużne, kosztowności i papiery wartościowe złoży za spisem do depozytu sądowego, nieruchomości i inne przedmioty majątku związku powierzy pieczy organu wykonawczego najbliższego związku komunalnego wyższego stopnia, którego obszar obejmuje największą część terytorjów członków rozwiązanego związku, przy dołączeniu drugiego egzemplarza inwentarza i bilansu tudzież odpowiedniego zawiadomienia i zawiesi postępowanie likwidacyjne.

O dokonaniu tych zarządzeń złoży komisarz bezzwłocznie sprawozdanie władzy nadzorczej rozwiązanego związku przy dołączeniu trzeciego egzemplarza inwentarza i bilansu oraz innych potrzebnych dokumentów.

§ 41. Jeżeli władza nadzorcza po otrzymaniu sprawozdania, o którem mowa w § 40 ustęp ostatni rozporządzenia niniejszego, stwierdzi, że przyczyną niewypłacalności związku jest zaniedbanie pod względem kontroli lub nieprawidłowość postępowania ze strony organów rozwiązanego związku, powinna w odpowiedniej drodze pociągnąć winnych członków odnośnych organów do wynagrodzenia strat tem zaniedbaniem lub nieprawidłowością zrządzonych.

Jeżeli zaś władza nadzorcza stwierdzi, że w danym wypadku nie zachodziła wina po stronie organów rozwiązanego związku lub jeżeli mimo pociągnięcia do odpowiedzialności winnych członków organów rozwiązanego związku w myśl poprzedniego ustępu nie zostaną dostarczone odpowiednie środki na zaspokojenie wszystkich zobowiązań rozwiązanego związku, wówczas władza nadzorcza zwróci się — dołączając potrzebne akta, wykazy i dokumenty — do właściwego sądu o wdrożenie postępowania upadłościowego. Dopiero po przeprowadzeniu takiego postępowania nastąpić może zamknięcie postępowania likwidacyjnego i ogłoszenie o ukończeniu likwidacji w myśl § 38 ustęp ostatni rozporządzenia niniejszego.

§ 42. Wartość urządzeń rozwiązanego związku międzykomunalnego, które mają być przejęte przez związki komunalne, posiadające do tego uprawnienie w myśl art. 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych, obowiązany jest komisarz likwidacyjny z przybraniem odpowiednich znawców i przy współudziale upełnomocnionych delegatów zainteresowanych związków komisyjnie oszacować. Z oszacowania komisyjnego powinien być spisany odpowiedni protokół. Sprzeciwy zainteresowanych związków przeciw oszacowaniu powinny być zgłoszone do protokółu; rozstrzyga je władza nadzorcza, której komisarz rządowy obowiązany jest, w razie zgłoszenia sprzeciwów, przedłożyć odnośny protokół bezzwłocznie po oszacowaniu.

§ 43. Objęcie w posiadanie przez związek komunalny przyznanych mu urządzeń związku międzykomunalnego nastąpić może dopiero po zamknięciu postępowania likwidacyjnego.

Aż do zamknięcia postępowania likwidacyjnego urządzenia odnośne pozostają pod zarządem administratora, ustanowionego przez komisarza likwidacyjnego po wysłuchaniu członków rozwiązanego związku. Administracja ta może być powierzona dotychczasowemu zarządowi tych urządzeń, o ile przez ten zarząd prowadzona była w sposób odpowiedni.

IV. Środki odwoławcze.

do art. 31 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej.

§ 44. Do odwołań w sprawach administracji majątkiem przedsiębiorstw, zakładów i urządzeń tudzież gospodarki finansowej, jako też zbywania i nabywania nieruchomości oraz zaciągania pożyczek i lokowania kapitałów, jak również w sprawach wymiaru i poboru świadczeń, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych, stosuje się w myśl artykułu 20 tegoż rozporządzenia przepisy, normujące odwołanie w wymienionych sprawach w odniesieniu do związków komunalnych, uczestniczących w związku międzykomunalnym (por. § 26 ust. 3 rozp. nin.); w szczególności stosuje się tutaj przepisy art. 38 i art. 48 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) z późniejszemi zmianami, a między innemi ze zmianą, wynikającą z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 czerwca 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 547), z art. 51 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 roku o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) i z art. 120 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

Pozatem do sprzeciwów od uchwał i zarządzeń organów związku międzykomunalnego oraz do od-

wołań od orzeczeń i zarządzeń władzy nadzorczej mają zastosowanie przepisy art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych oraz inne niepowołane wyżej przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

V. Nadzór Państwa.

do art. 32 — 40 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej.

§ 45. Właściwemi władzami nadzorczemi nad związkami międzykomunalnemi w myśl art. 32 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych są władze wskazane w § 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 522), a w szczególności władze, wymienione w art. art. 36 i 37 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) ze zmianą wprowadzoną paragrafem 2 rozporządzenia I Ministra Spraw Wewnętrznych oraz Ministra Skarbu z dnia 22 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 99), oraz ze zmianami, wynikającemi z art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 czerwca 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 448) tudzież art. 51 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 roku (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86).

W stosunku do związków międzykomunalnych na ziemiach Spisza i Orawy właściwą władzą nadzorczą — aż do czasu powołania tamże do życia samorządu powiatowego — jest starosta powiatu nowotarskiego.

Jeżeli właściwą władzą nadzorczą I-ej instancji jest Minister Spraw Wewnętrznych, stanowi on zarazem z zastrzeżeniami określonemi art. 32 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych władzę nadzorczą ostatniej instancji i wydana w tym trybie decyzja jego jest w każdym razie ostateczną w administracyjnym toku instancyj. W sprawie nadzoru nad zakładami związków międzykomunalnych miarodajne są przepisy odnośnych ustaw.

§ 46. Przez osobę już z innego tytułu zatwierdzoną na urzędzie komunalnym, o której mowa w art. 35 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych, należy rozumieć między innemi przewodniczących wydziałów powiatowych oraz zatwierdzonych w urzędzie prezydentów i burmistrzów miast tudzież w b. zaborze rosyjskim wójtów oraz w b. zaborze pruskim wójtów i sołtysów.

§ 47. Poza wypadkami, wymienionemi w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych tudzież w rozporządzeniu niniejszem, wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej uchwały związku międzykomunalnego w wypadkach, wskazanych w ustawach ustrojowych i w ustawach specjalnych, jakie obowiązują miarodajne w myśl art. 20 przytoczonego ostatnio rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej związki komunalne tudzież w obowiązujących dla takichże związków przepisach ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) oraz w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 522) wraz z późniejszemi zmianami odnośnych przepisów.

§ 48. Postanowienia art. 39 i 40 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych z dnia 22 marca 1928 r. nie uchylają w stosunku do związków międzykomunalnych o charakterze korporacyj prawa publicznego zastosowania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 grudnia 1924 r. o ustanawianiu delegatów rządowych przy poszczególnych samorządach i innych związkach prawno - publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 1002) w wypadkach w tem ostatniem rozporządzeniu określonych.

VI. Przepisy końcowe i przejściowe.

do art. 41 — 50 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej.

§ 49. Postanowienie art. 41 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych ma zastosowanie tylko do tych gmin wiejskich, które na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 roku o organizacji i ustaleniu statutów gminnych kas wiejskich pożyczkowo - oszczędnościowych (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1069) mogą zakładać gminne kasy pożyczkowo - oszczędnościowe, a więc jedynie gmin wiejskich na obszarze województw: warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, lubelskiego, białostockiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego i wileńskiego.

§ 50. Związki, utworzone na zasadzie przepisów, przytoczonych w art. 44 ust. 1 p. a) — e) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych, powinny były — o ile nadal utrzymane być mają — powziąć w przeciągu sześciu miesięcy, od wejścia w życie tegoż rozporządzenia, odpowiednią uchwałę o utrzymaniu związków. Związki te następnie przed upływem trzech lat od wejścia w życie wspomnianego ostatnio rozporządzenia, — o ile ten okres przejściowy nie zostanie im przez Ministra Spraw Wewnętrznych przedłużony, — powinny władzom nadzorczym, właściwym dla nich w myśl wspomnianego ostatnio rozporządzenia, przedłożyć do zatwierdzenia uchwały dotychczasowych swych członków o zorganizowaniu związku międzykomunalnego na zasadach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o takich związkach i rozporządzenia niniejszego oraz projekty statutów, przystosowanych do zasad ustalonych temiż rozporządzeniami.

Przedłożenie wspomnianych uchwał i statutów powinno nastąpić tak wcześnie, aby zarządzenia właściwej władzy nadzorczej, zatwierdzające statuty odnośnych związków międzykomunalnych, ogłoszone być mogły w sposób przepisany najpóźniej z dniem upływu wyznaczonego okresu przejściowego.

§ 51. Na warunkach, określonych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach

międzykomunalnych, a w szczególności art. 46 tegoż rozporządzenia, mogą do związków międzykomunalnych, tworzonych na podstawie tegoż rozporządzenia, należeć poza związkami komunalnemi w szczególności także izby rolnicze, przemysłowo - handlowe, rzemieślnicze, instytucje ubezpieczeń społecznych, inne związki międzykomunalne o charakterze korporacyj prawa publicznego oraz inne korporacje prawa publicznego.

§ 52. Przez przepisy, na które powołuje się art. 48 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych, jako przepisy niewymienione w art. 47 pkt. a) — e) tegoż rozporządzenia, rozumieć należy w szczególności przepisy powszechnych ustaw cywilnych, ustaw handlowych i ustaw o stowarzyszeniach oraz ustaw o spółdzielniach.

Jeżeli na podstawie takich przepisów związki komunalne są uprawnione do uczestnictwa w stowarzyszeniach lub związkach o charakterze prywatno - prawnym, wówczas uchwały związków komunalnych o utworzeniu podobnych stowarzyszeń względnie związków lub o przystąpieniu do podobnych stowarzyszeń względnie związków — podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej związku komunalnego — i to nawet w tych wypadkach, gdy dotychczasowe przepisy takiego zatwierdzenia nie wymagały.

Jeżeli poszczególne związki komunalne lub też ich związki chcą uczestniczyć w nowozorganizowanych lub już zorganizowanych związkach dla zadań komunalnych poza wspomnianemi w ustępach poprzednich paragrafu niniejszego stowarzyszeniami i związkami, to mogą to uczynić tylko na zasadach ustalonych przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 386).

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*
Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*
Minister Sprawiedliwości: *St. Car*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *Sł. Czerwiński*
Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*
Minister Komunikacji: *Kühn*
Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*
Minister Pracy i Opieki Społecznej: *A. Prystor*

Załącznik*) do § 12 rozp. Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1929 r. (poz. 469).

STATUT WZOROWY
dla związków międzykomunalnych.

I. ORGANIZACJA ZWIĄZKU.

A. Nazwa, członkowie, zadania, okres trwania, oznaczenie udziałów i siedziby.

§ 1.

Statutem niniejszym rządzi się związek międzykomunalny, zorganizowany pod nazwą (tu oznaczyć ją) .....

przez następujących swych członków (tu wymienić członków) .....

.....

Związek międzykomunalny, rządzący się statutem niniejszym, oznaczony jest w dalszej osnowie tego statutu skrótem: „Związek".

§ 2.

Związek, jako zorganizowany na zasadach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o związkach międzykomunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 386), posiada samoistną osobowość prawną i charakter korporacji *prawa publicznego.*

(Zobacz § 18 rozp. wykon.)

Związek posiada prawo samoistnego zawiadywania swemi sprawami, może nabywać prawa i zaciągać zobowiązania oraz pozywać i być pozywanym, pozatem ma te uprawnienia i obowiązki, jakie dla związków powyższego rodzaju wynikają z wymienionego ostatnio rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej oraz z innych przepisów prawnych.

§ 3.

Celem związku jest . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
(tu ściśle wyszczególnić zadania, jakie Związek ma spełniać; zobacz § 3 rozp. wykon.)

W zakresie powyższych zadań Związek, jako korporacja prawa publicznego, wstępuje na obszarze każdego z uczestniczących związków komunalnych w prawa i obowiązki tych związków (zobacz art. 12 ust. 1 rozp. Prez. Rzplitej).

Zorganizowanie Związku dla przeprowadzenia powyższych zadań nastąpiło *na czas nieograniczony* lub *okres od* ..... *do* .....

.....

§ 4.

Poszczególni członkowie uczestniczą w Związku udziałami w następującej wysokości .....
..... (tu oznaczyć udziały; zobacz art. 14 ust. 1 i art. 19 rozp. Prez. Rzplitej oraz § 21 rozp. wykon.).

Udział swój obowiązany jest członek wnieść do Związku w całości w przeciągu . . . . . od dnia przystąpienia do Związku, *a mianowicie w ratach wynoszących po* .....
(tu wymienić kwotę lub cyfrę ułamkową udziału) *płatnych* .....
..... (tu wymienić okres co jaki każdoczesna rata jest płatna) *najpóźniej do dnia* .....
(tu wymienić dzień, do którego każdoczesna rata najpóźniej ma być wniesiona).

Członkowi (tu oznaczyć: któremu) .....
policza się na jego udział kwotę ..... *jako wartość następujących jego urządzeń przejętych przez Związek* (tu wymienić dokładnie przejęte urządzenia, a następnie podać ściśle okoliczności, przyjęte za podstawę dokonanego określenia wartości; zobacz § 21 ust. 3 rozp. wykon.)

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

*) **Uwaga:** Kursywą podano brzmienie alternatywne względnie warjanty postanowień statutu, druk petitowy obejmuje wskazówki, niewchodzące w osnowę samego statutu.

Wniesione udziały wchodzą w skład majątku Związku i przechodzą do rozporządzenia Związku.

§ 5.

Siedzibą Związku jest . . . . .

B. Organa ustrojowe Związku.

§ 6.

Dla przeprowadzenia swych zadań Związek posiada następujące organa ustrojowe:

a) Radę Związku, która jest *naczelnym* organem stanowiącym i kontrolującym w sprawach Związku;

b) *Wydział Związku, który z ramienia Rady jest organem stanowiącym w przekazanych mu statutem niniejszym sprawach Związku;*

c) Zarząd Związku, który jest organem administracyjnym i wykonawczym Związku;

d) *Komisję Rewizyjną, która z ramienia Rady jest organem kontrolującym Zarząd Związku;*

e) .....

(zobacz art. 2 ust. 2 rozp. Prez. Rzplitej i § 4 rozp. wykon.)

a) Rada Związku.

§ 7.

Rada Związku (§ 6 statutu niniejszego) jest ciałem kolegjalnem. Poszczególni członkowie Związku posiadają w Radzie Związku

alternatywa 1-a: *następującą liczbę przedstawicieli:*

.....

alternatywa 2-a: *po* ..... *przedstawicieli.*

(Uwaga: Każdy członek — co najmniej dwóch; zobacz zresztą art. 3 ust. 1 i 3 rozp. Prez. Rzplitej oraz § 5 ust. 5 i 6 rozp. wykon.)

Jednym z nich jest z urzędu .....

(tu wymienić osoby, stanowiące jednoosobowy organ wykonawczy poszczególnych członków Związku— prezydenta miasta, burmistrza, wójta, sołtysa,—względnie sprawujące urząd przewodniczącego kolegjalnego organu wykonawczego poszczególnych członków związku; zobacz § 5 ust. 1 rozp. wykon.). Dalszych przedstawicieli z podanej w ustępie 1-szym liczby przedstawicieli poszczególnych członków Związku wybierają .....

(tu wskazać mający dokonywać wyboru kolegjalny organ poszczególnych korporacyj, należących do Związku; zobacz art. 3 ust. 1 rozp. Prez. Rzplitej i § 5 ust. 2 i 4 rozp. wykon.) z pośród osób, którym przysługuje prawo wybieralności do tych organów.

W miejsce ubyłych przedstawicieli członków Związku wchodzą zastępcy. Przedstawiciela, wchodzącego z urzędu w skład Rady Związku, zastępuje jego urzędowy zastępca, zastępców zaś innych przedstawicieli wybiera ten sam wyżej wskazany kolegjalny organ korporacji, należącej do Związku, który powołany jest do dokonania wyboru odnośnych przedstawicieli (zobacz § 5 ust. 2—4 rozp. wykon.)

Wyboru niewchodzących z urzędu w skład Rady Związku przedstawicieli i ich zastępców dokonują wskazane wyżej kolegjalne organa członków Związku przy obecności co najmniej . . . (np. $^3/_4$, $^2/_3$, *połowy)* liczby ich ustawowego składu w głosowaniu ..... (np. *jawnem* lub *tajnem, imiennem* lub *przez podniesienie rąk, kartkami — tylko z grona — lub tylko z poza grona swego* względnie *z pośród lub z poza swego grona).*

Alternatywa 1-a. Wyboru każdego takiego przedstawiciela *(i następnie jego zastępcy)* dokonywa wyżej wskazany organ członka osobnym aktem wyborczym; wybranym zostaje kandydat, który otrzymał *liczbę głosów większą, niż połowa liczby* głosów obecnych.

Alternatywa 2-a. Wyboru wszystkich takich swych przedstawicieli *(i następnie ich zastępców)* dokonywa wyżej wskazany organ członka jednym aktem wyborczym; za wybranych uważa się odpowiednią liczbę kandydatów, *którzy przy głosowaniu otrzymali kolejno po sobie największą ilość głosów obecnych* (lub *wymienionych na pierwszem miejscu na zgłoszonych listach wyborczych stosownie do liczby mandatów, jaka przypadła na daną listę przy rozliczeniu stosunkowem głosów obecnych).*

Pozatem sposób przeprowadzania wyboru określa odnośny regulamin wyborczy członka Związku.

Ustępujący przedstawiciele i ich zastępcy *mogą* (lub *nie mogą)* być ponownie wybrani.

Pracownicy związku nie mogą być członkami Rady Związku.

Osoba, będąca przedstawicielem jednego z członków Związku, nie może być równocześnie przedstawicielem innego jego członka (zobacz § 7 ust. 2 rozp. wykon.).

§ 8.

Okres urzędowania Rady Związku wynosi lat ..... *Co* ..... *lata — początkowo przez losowanie, a następnie w kolei starszeństwa wyboru—ustępuje* ..... *przedstawicieli, niewchodzących z urzędu w skład Rady, a w ich miejsce wybrani zostają nowi przedstawiciele do Rady Związku na normalny okres urzędowania tejże* (zobacz art. 3 ust. 3 i 5 rozp. Prez. Rzplitej oraz § 5 ust. 5 i § 7 rozp. wykonawczego i porównaj z alternatywą 2-ą po ustępie czwartym paragrafu poprzedniego statutu niniejszego).

Przy zmianie składu organów (§ 7 ust. 2—4 statutu niniejszego) u poszczególnych członków, uczestniczących w Związku — wybrani przez te organa członkowie Rady Związku zatrzymują swój mandat nadal, aż do upływu okresu urzędowania w Związku, o ile osobną uchwałą odnowionego w swym składzie organu, który ich wybrał, nie będą odwołani. W ostatnim wypadku nowowybrani członkowie otrzymują mandat tylko na pozostały czas okresu urzędowania Rady Związku.

Poza wypadkiem zmiany składu, o czem mowa w ustępie poprzednim, organ kolegjalny korporacji, który wybrał przedstawiciela, niewchodzącego z urzędu w skład Rady Związku, może go każdocześnie odwołać większością co najmniej *trzech czwartych* (lub *dwóch trzecich—połowy* — por. alt. 2 do § 7 ust. 3 statutu nin.) głosów obecnych, przy obecności co najmniej *połowy (dwóch trzecich)* swego ustawowego składu i wybrać *w sposób w §-ie 7 określony* innego przedstawiciela w jego miejsce (zobacz § 10 ust. 4 zdanie 3-cie

rozp. wykon.). Postanowienie ustępu 2-go zdanie drugie paragrafu niniejszego ma w tym wypadku odpowiednie zastosowanie.

Członkowie Rady Związku, ustępujący skutkiem upływu okresu urzędowania w Radzie Związku, powinni pełnić swe obowiązki, aż do czasu ukonstytuowania się Rady Związku w nowym składzie.

§ 9.

Rada Związku stanowi o wszystkich sprawach Związku innym jego organom ustrojowym wyraźnie niezastrzeżonych lub nieprzekazanych. Wolę swą wyraża Rada Związku w formie uchwał.

Uchwałom Rady Związku zastrzega się przedewszystkiem:

a) ustanowienie regulaminów czynności własnych, czynności *Wydziału Związku*, Zarządu Związku, *Komisji Rewizyjnej* i wogóle Komisyj Rady Związku;

b) wybór i odwołanie *Wydziału*, Zarządu, *Komisji Rewizyjnej* i wogóle Komisyj Rady Związku;

c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego pracowników Związku oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku Związku;

d) zbywanie i obciążanie majątku Związku, przyjmowanie na jego rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacyj;

e) zakładanie, przekształcanie lub zwijanie zakładów, przedsiębiorstw oraz urządzeń Związku, wydzierżawianie lub wynajmowanie przedmiotów majątkowych Związku, opuszczanie czynszu dzierżawy lub najmu w części lub w całości, orzekanie o sposobie lokowania kapitałów;

f) przyzwalanie na rozpoczęcie sporów prawnych i odstąpienie od nich tudzież zatwierdzanie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie w razie potrzeby zastępców prawnych Związku;

g) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Związku mają być przedkładane członkom i władzy nadzorczej Związku;

h) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Związku oraz co do administracji wszelkich jego urządzeń;

i) ustalanie preliminarzy (budżetów) Związku oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nieprzewidziane;

j) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań *Wydziału*, Zarządu, *Komisji Rewizyjnej* i innych Komisyj Rady Związku, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Związku;

k) stanowienie o użyciu rozporządzalnych funduszów Związku w granicach ustawowych, o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Związku;

l) stanowienie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach w sprawie zaciągania pożyczek;

ł) udzielanie upoważnień do podpisywania dokumentów, mocą których Związek zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Związku, jako też udział kierowników poszczególnych działów administracji Związku, *jego zakładów, przedsiębiorstw i urządzeń* prawa do zastępowania Związku nazewnątrz w ich zakresie działania tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie wspomnianego rodzaju dokumentów;

m) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Związku oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowanie płatnych kierowników biur *i dyrektorów zakładów, przedsiębiorstw i urządzeń* Związku;

n) ustanawianie wynagrodzenia stale zatrudnionych członków Zarządu Związku oraz ewentualne przyznawanie remuneracyj dla członków *Wydziału*, Zarządu, *Komisji Rewizyjnej* i innych Komisyj Rady Związku tudzież pracowników Związku za prace pozasłużbowe;

o) postanawianie przepisów służbowych (pragmatyki służbowej) dla pracowników Związku oraz ustalenie statutu emerytalnego dla tychże;

p) postanawianie o przepisach dyscyplinarnych dla pracowników Związku, określanie władz dyscyplinarnych tudzież ich wybór i określanie ich kompetencji;

r) wydawanie opinij i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach Związku;

s) wystąpienie do stanowiących organów członków Związku z wnioskiem o ewentualną likwidację Związku;

t) ustalanie projektów zmian statutowych;

u) określanie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy *Wydział Związku* (Zarząd Związku) upoważniony jest wykonać za Radę Związku prawo stanowienia w sprawach Związku;

w) . . . . . .

§ 10.

Radzie Związku przewodniczy *stale Prezes lub, gdy tenże nie może pełnić swych obowiązków, Wiceprezes Związku* (lub *wybrany przez Radę Związku z pośród jej grona większością pełnego jej składu — na czas* ..... *przewodniczący, lub gdy tenże nie może pełnić swych obowiązków — podobnie wybrany jego zastępca;* zobacz art. 6 ust. 3 rozp. Prez. Rzplitej i § 7 ust. 3 rozp. wykon.).

Posiedzenia Rady Związku zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca. Zwyczajne posiedzenie Rady powinno być zwołane co naj-

mniej . . . . razy na . . . . . Posiedzenie nadzwyczajne powinno być zwołane w ciągu dni ..... na żądanie *(Wydziału lub)* jednego z członków albo na wezwanie władzy nadzorczej.

O zwołaniu posiedzenia powinni być członkowie Rady Związku zawiadomieni pismem, zawierającem również porządek obrad, ustalony przez *Wydział* (lub *Zarząd, Prezesa Związku)* co najmniej na 20 dni przed dniem rozpoczęcia obrad. Ustne zapowiedzenie posiedzenia powinno być potwierdzone protokólarnie.

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenia Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Każdy przedstawiciel w Radzie Związku posiada, bez względu na charakter prawny i wysokość udziału reprezentowanego przezeń członka Związku, tylko jeden głos stanowczy.

Prezesowi Związku nie służy głos stanowczy w Radzie Związku (zobacz art. 6 ust. 3 zdanie drugie rozp. Prez. Rzplitej).

§ 12.

Członkowie Rady Związku obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Związku.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił ..... kolejnych *lub* ..... *choćby niekolejnych* posiedzeń Rady Związku może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego członka Związku na wniosek Rady Związku. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Rada Związku może zawiesić w czynnościach swego członka w tych wypadkach, w których zawieszeniu ulega członek organu związku komunalnego, którego przedstawicielem jest dany członek Rady. O uchwale zawieszającej w czynnościach członka Rady należy niezwłocznie zawiadomić związek komunalny, którego dany członek jest przedstawicielem. Związek ten decyduje ostatecznie o odwołaniu danego członka jako swego przedstawiciela w Radzie Związku (zobacz art. 3 ust. 1 rozp. Prez. Rzplitej i § 10 ust. 4 rozp. wykon.).

Członkowie Rady Związku sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach z funduszów

alternatywa 1-a: *reprezentowanego przez nich członka Związku podług zasad ustalonych dla członków odpowiedniego organu członka Związku.*

alternatywa 2-a: *z funduszów Związku podług zasad ustalonych uchwałą Rady Związku.*

§ 13.

Rada Związku zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa ogólnej liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w wypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki,

b) *zakładania, przekształcania lub zwijania zakładów przedsiębiorstw oraz urządzeń Związku,* wydzierżawiania lub wynajmowania przedmiotów majątkowych Związku, opuszczania czynszu dzierżawy lub najmu w części lub w całości, orzekania o sposobie lokowania kapitałów;

c) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Związku oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk;

d) wyboru *Wydziału, Zarządu, Komisji Rewizyjnej i innych* Komisyj Rady;

e) *mianowania kierowników biur i dyrektorów zakładów, przedsiębiorstw i urządzeń Związku oraz* przyznawania remuneracyj członkom Zarządu i pracownikom Związku;

f) ustalania regulaminów i preliminarzy (budżetów) Związku;

g) określania przypadków i warunków, kiedy *Wydział* (Zarząd) Związku upoważniony jest wykonać za Radę Związku prawo stanowienia w sprawach Związku;

h) uchwalania projektów zmian statutowych;

i) . . . . . .

j) . . . . . .

W każdym z powyższych wypadków Rada Związku może powziąć uchwałę tylko wtedy, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych co najmniej *2/3 (3/4, 3/5)* członków Rady. O ile na 2-ch kolejno zwoływanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, wówczas Prezes Związku może zarządzić zwołanie trzeciego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż *połowy statutowej* liczby członków Rady.

§ 14.

Uchwały Rady Związku—poza wypadkami wymienionemi w § 13 ust. 2 — zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek upada, w razie równości głosów przy wyborach, rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

W wypadkach wymienionych w § 13 ust. 2 uchwały zapadają większością *3/4, (2/3, 3/5)* głosów obecnych.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie . . . . . obecnych musi być zarządzone głosowanie *imienne lub tajne.*

Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 15.

Członek Rady Związku powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Związku z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Związku zastąpi postanowienie *Wydziału* (Zarządu) Związku.

Członkowie *Wydziału i* Zarządu Związku obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady

Związku. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

Pracownicy Związku mogą być powoływani na posiedzenia Rady Związku celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 16.

Rada Związku może do poszczególnych spraw wybrać ze swego grona Komisje.

Na posiedzeniach tych Komisyj przewodniczy *Prezes Związku lub jego zastępca.* W wypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich *lub sprawy wykonywania prawa kontroli nad administracją Związku,* albo też gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 17.

Z każdego posiedzenia Rady Związku spisuje się protokół. Do protokółu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków *Wydziału* i Zarządu Związku, pracowników Związku, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za" i „przeciw" oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nie usprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Związku odczytany i przyjęty oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół oraz przez jednego *(dwóch)* członków Rady.

b) Inne organa ustrojowe.

(§ 18).

Wydział Związku (§ 6 statutu niniejszego) jest ciałem kolegjalnem. Składa się z Prezesa Związku, jego zastępcy oraz ..... innych członków. Tych ostatnich (oraz równą im liczbę zastępców) wybiera Rada Związku, *każdego poszczególnie większością głosów obecnych* lub *wszystkich razem w jednym akcie wyborczym, przyczem za wybranych uważa się odpowiednią liczbę kandydatów, którzy przy głosowaniu otrzymali kolejno po sobie największą liczbę głosów obecnych* — albo też *wszystkich razem w głosowaniu stosunkowem na listy kandydatów, przyczem za wybranych uważa się taką liczbę pomieszczonych na pierwszem miejscu kandydatów z danej listy, ile mandatów przy rozdziale na daną listę przypadło.* Prawo wybieralności posiadają osoby zdolne być członkami Rady Związku.

Wydziałowi służy nadto prawo kooptacji ..... członków z poza Rady do powyższego składu, a to z grona osób, zdolnych być członkami Rady Związku.

Sposób przeprowadzania wyborów i kooptacji określą w granicach powyższych postanowień regulamin wyborczy, uchwalony przez Radę Związku.

Członek Wydziału Związku, przyjmując wybór do Zarządu Związku, traci głos stanowczy w Wydziale Związku; w jego miejsce wchodzi do Wydziału jego zastępca.

(§ 19).

Wydział Związku stanowi o sposobie wykonania uchwał Rady Związku, tudzież o wszystkich sprawach związkowych, które statut niniejszy przekazuje jego własnej decyzji.

Wydziałowi Związku zastrzega się prawo stanowienia o następujących sprawach Związku:

a) . . . . . .
b) . . . . . .

(Uwaga: tu należy ewentualnie podać odpowiednie punkty z § 9 ust. 2 wzgl. z § 19/22/ ust. 1 statutu niniejszego, skreślając je równocześnie w tamtych paragrafach; spraw, które w statucie danego Związku zastrzeżono uchwałom przy kwalifikowanej obecności i większości członków Rady — § 13 ust. 2 i § 14 ust. 3 — nie należy tu wymieniać).

Pozatem Wydział Związku sprawuje bezpośredni stały nadzór nad prowadzeniem interesów i administracji Związku, przeprowadza wstępne obrady nad sprawami, zastrzeżonemi kompetencji Rady, czuwa nad wykonaniem uchwał Rady Związku, tudzież uchwał i zarządzeń własnych oraz nadaje kierunek działalności Związku.

Niezależnie od rewizyj, dokonywanych przez Komisję Rewizyjną Związku, Wydział może każdej chwili przeprowadzać na własną rękę rewizję wszelkich rachunków i kas Związku.

Do ściśle określonych spraw swego zakresu działania Wydział Związku może wyznaczyć komisje i określać ich zakres czynności.

(§ 20).

Do ważności uchwał Wydziału Związku konieczną jest obecność co najmniej połowy członków Wydziału, nie licząc Prezesa i Wiceprezesa Związku.

Uchwały zapadają większością głosów członków obecnych. Każdemu członkowi służy tylko jeden głos stanowczy. Prezesowi i Wiceprezesowi nie służy głos stanowczy.

Wyjątek stanowią uchwały w sprawach, wymienionych w § 19 ust. 2 pkt. . . . statutu. W tych sprawach uchwały zapadają większością . . . głosów przy obecności conajmniej $^2/_3$ *połowy* wszystkich członków Wydziału.

W razie niestawienia się przepisanej ilości członków na posiedzenie, Wydział Związku, zwołany powtórnie dla załatwienia tego samego porządku obrad, może powziąć ważne uchwały bez względu na ilość obecnych członków. Przy powtórnem zwoływaniu Wydziału Związku należy na tę okoliczność zwrócić uwagę.

Członkowie Wydziału mogą otrzymać diety za posiedzenia według norm, ustalonych przez Radę Związku, a zamiejscowi również zwrot kosztów podróży podług rzeczywistej ich wysokości, stwierdzonej przez biuro Związku. Stale urzędującym członkom Wydziału Związku może być przyznane wynagrodzenie podług norm, określonych przez Radę Związku.

Do członków Wydziału, sposobu jego obradowania, wynoszenia uchwał i odbywania przezeń posiedzeń stosuje się pozatem odpowiednio postanowienia § 8 ust. 4, § 10 ust. 1, 2 i 4, § 12 ust. 1, 2, 3 zdanie pierwsze i 4, § 14 ust. 2, 4 i 5 oraz §§ 15—17

statutu niniejszego — z tem, że o utracie mandatu w Wydziale Związku stanowi Rada Związku.

§ 18 *(21)*.

Zarząd Związku (§ 6 statutu niniejszego)

alternatywa 1-a: stanowi Prezes Związku, wybierany na lat . . . . przez Radę Związku większością . . . . głosów przy obecności co najmniej . . . . członków Rady. Równocześnie wybiera Rada Związku na ten sam okres czasu i w ten sam sposób jego zastępcę (Wiceprezesa Związku).

alternatywa 2-a: stanowi kolegjum, złożone z Prezesa Związku, wybieranego na lat . . . przez Radę Związku większością . . . . . głosów, przy obecności co najmniej . . . . . członków Rady, i z . . . . . członków, wybieranych przez Radę Związku na ten sam okres czasu, przy obecności co najmniej . . . . . członków Rady.

Przy wyborze tych ostatnich członków Zarządu głosuje się na każdego członka osobno, poczynając od głosowania na Wiceprezesa Związku; wybór następuje większością . . . . . głosów obecnych.

albo

Wyboru tych ostatnich członków Zarządu dokonywa się równocześnie jednym aktem wyborczym. *Za wybranych uważa się odpowiednią liczbę kandydatów, którzy kolejno po sobie otrzymali największą liczbę głosów, kandydata o największej ilości głosów uważa się za wybranego na Wiceprezesa Związku. W razie równości głosów rozstrzyga między odnośnymi kandytami dodatkowe głosowanie większością głosów;* (lub: *Głosuje się na listy kandydatów, przyczem za wybranych uważa się odpowiednią liczbę wymienionych na pierwszem miejscu kandydatów z tych list, na które podług stosunku oddanych na nie głosów przypadły przy rozdziale mandaty. Pierwszego kandydata z listy, na którą przypadła największa liczba głosów, uważa się za wybranego na Wiceprezesa Związku; w razie równej liczby głosów, rozstrzyga między odnośnymi kandydatami dodatkowe głosowanie większością głosów);*

alternatywa 3-a: stanowi Prezes Związku, którym z urzędu jest każdoczesny .....
(Uwaga: tu wymienić osobę, stanowiącą jednoosobowy organ wykonawczy wzgl. sprawującą urząd przewodniczącego kolegjalnego organu wykonawczego jednego z członków Związku; zobacz art. 5 ust. 6 rozp. Prez. Rzpltej i § 8 ust. 4 rozp. wykon.),

Wiceprezesem Związku jest każdoczesny urzędowy zastępca wymienionej wyżej osoby.

alternatywa 4-a: stanowi kolegjum, złożone z Prezesa Związku, którym z urzędu jest .....
(zobacz wyżej uwagę do alternatywy 3-ej), Wiceprezesa, którym jest każdoczesny urzędowy zastępca wymienionej właśnie osoby, i z .... członków, wybieranych przez Radę Związku na okres lat ..... przy obecności co najmniej ..... członków Rady.

Przy wyborze tych ostatnich członków Zarządu głosuje się na każdego członka osobno; wybór następuje większością . . . . . głosów obecnych.

albo

Wyboru tych ostatnich członków Zarządu dokonywa się równocześnie jednym aktem wyborczym. *Za wybranych uważa się odpowiednią liczbę kandydatów, którzy kolejno po sobie otrzymali największą liczbę głosów;* (lub: *Głosuje się na listy kandydatów, przyczem za wybranych uważa się odpowiednią liczbę wymienionych na pierwszem miejscu kandydatów z tych list, na które podług stosunku oddanych na nie głosów przypadły przy rozdziale mandaty.*

alternatywa 5-a: przekazuje się .....
(tu wymienić odnośny organ jednego z członków Związku międzykomunalnego; zobacz art. 7 rozp. Prez. Rzpltej i § 9 rozp. wykon.), który upoważniony jest do wykonywania *(wszelkich)* uprawnień i obowiązków Zarządu Związku, jakie są przewidziane *statutem niniejszym* (lub: *w §§ ..... statutu niniejszego; inne uprawnienia i obowiązki Zarządu Związku, przewidziane statutem niniejszym, a powyżej nieprzekazane spełnia* ....).
(Uwaga: tu oznaczyć organ, który te czynności ma spełniać; zobacz § 9 ust. 2 rozp. wykon.);

alternatywa 6-a: stanowi *Prezes Związku* (lub: *kolegjum z..... członków złożone). Rada Związku jest upoważniona przekazać drogą uchwały, powziętej większością ..... głosów przy obecności ..... członków jej statutowego składu, (wszelkie) uprawnienia tego Zarządu, które są przewidziane* .....
(i t. d., jak w alternatywie 5-ej; zobacz § 9 rozp. wykon.).
Do alternatywy 1-ej, 2-ej i 4-ej (oraz ewent. 5-ej i 6-ej zobacz § 9 ust. 2 rozp. wykon.):

Do Zarządu wybrany być może każdy obywatel polski, posiadający prawo wybieralności do rad gmin wiejskich i miejskich na obszarze Rzeczypospolitej. Ponadto warunkiem wybieralności do Zarządu jest .....
(zobacz art. 5 ust. 5 rozp. Prez. Rzpltej).
Do alternatywy 1-ej, 2-ej i 4-ej (oraz ewent. 5-ej i 6-ej):

Rada Związku może każdego wybranego członka Zarządu Związku nawet przed upływem jego okresu urzędowania odwołać większością . . . . . przy obecności . . . . . członków.

W miejsce odwołanego i na resztę jego okresu urzędowania wchodzi do Zarządu jako członek kandydat, który . . . . . .

§ 19 *(22)*.

Do zakresu działania Zarządu Związku należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem, sprawami Związku według zasad statutu niniejszego i przepisów, ustanowionych przez Radę *(Wydział)* Związku;

b) prowadzenie administracji Związku oraz jego zakładów, przedsiębiorstw i urządzeń względnie nadzór nad administracją tych jego osobnych zakładów, przedsiębiorstw i urządz ń, które mają własny zarząd;
c) składanie Radzie *(i Wydziałowi)* Związku rocznych sprawozdań z administracji i stanu majątku, zakładów, przedsiębiorstw i urządzeń Zarządu;
d) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Związku, przedstawianie Radzie *(i Wydziałowi)* Związku rocznych zamknięć rachunkowych Związku;
e) asygnowanie dochodów i wydatków Związku oraz wymiar i ściąganie świadczeń na rzecz Związku;
f) nadzór zwierzchni nad pracownikami Związku oraz nad prowadzeniem rachunkowości i kasowości Związku;
g) mianowanie pracowników Związku na ustalone przez Radę *(Wydział)* Związku stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone Radzie *(lub Wydziałowi)* jako też przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;
h) wdawanie się w spory, jeśli ono nie wymaga przyzwolenia Rady *(lub Wydziału)* Związku, a w przypadkach nagłych także tam, gdzie przyzwolenie takie jest zastrzeżone, oraz ustanawianie, w razie potrzeby, zastępców prawnych do tych sporów;
i) stanowienie uchwał w sprawach Związku z upoważnienia Rady Związku w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Związku;
j) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady *(i Wydziału)* Związku oraz wykonanie jej *(ich)* uchwał;
k) załatwianie wszelkich innych czynności regulaminem czynności Zarządowi Związku poruczonych;
l) . . . . . .

§ 20 *(23)*.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Związku. W miejsce wchodzącego z urzędu w skład Rady przedstawiciela, który przyjął wybór do Zarządu Związku, wchodzi do Rady jego urzędowy zastępca a zaś w miejsce przedstawiciela, niewchodzącego z urzędu w skład Rady, który przyjął wybór do Zarządu Związku, wybiera właściwy organ członka Związku inną odpowiednią osobę (§ 7 statutu niniejszego) na swego przedstawiciela w Radzie; w miejsce członka Zarządu Związku, który przyjął mandat członka Rady Związku, wybiera Rada Związku inną osobę do Zarządu (zobacz art. 5 ust. 5 rozp. Prez. Rzplitej i § 18 statutu niniejszego).

Członkowie Zarządu Związku obowiązani są brać udział w posiedzeniach Rady *(i Wydziału)* Związku.

Członkowie Rady, *Wydziału* i Zarządu Związku nie mogą wchodzić w stosunek dostawcy i dzierżawcy lub osobistego dłużnika do Związku bez specjalnej uchwały Rady Związku.

§ 21 *(24)*.

Prawa i obowiązki tudzież odpowiedzialność służbową członków Zarządu Związku określają przepisy,

alternatywa 1a), mogąca obowiązywać tylko dla związków międzykomunalnych, nie posiadających charakteru korp. prawa publicznego: wydane przez Radę Związku.

alternatywa 2a), obowiązująca wyłącznie dla związków międzykomunalnych o charakterze korporacyj prawa publicznego: obowiązujące członkow zarządu związku komunalnego .....

(tu w myśl art. 13 ust. 1 rozp. Prez. Rzplitej i § 20 ust. 1 rozp. wykon. wskazać uczestniczący w Związku związek komunalny, którego przepisy mają być pod powyższym względem miarodajne).

W razie ustanowienia zarządu kolegjalnego:

Do członków, sposobu obradowania, wynoszenia uchwał i odbyw nia posiedzeń kolegjum Zarządu Związku stosuje się pozatem odpowiednio postanowienia § 8 ust. 4, § 10 ust. 4, § 12 ust. 1 — 3 zdanie pierwsze, § 13 ust. 1, § 14 ust. 1, 2, 4 i 5, § 15 ust. 1, § 16 i § 17 statutu niniejszego z tem, że o utracie urzędu członka Zarządu stanowi Rada Związku. Prezes Związku jest przewodniczącym, przełożonym i członkiem Zarządu. Na posiedzeniach Zarządu służy mu głos stanowczy.

§ 22 *(25)*.

Nazewnątrz reprezentuje Związek Prezes Związku. Uczestniczy on w posiedzeniach wszystkich wieloosobowych organów Związku. W organach, powołanych do wykonywania kontroli nad Zarządem a w szczególności w Radzie Związku nie służy mu głos stanowczy.

Prezes Związku prowadzi w imieniu Związku korespondencję i podpisuje zań pisma, dokumenty i ogłoszenia. Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników Związku.

Do ważności dokumentu, którego mocą Związek zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich potrzeba obok podpisu Prezesa także współpodpisu dwóch członków . . . . . .

(tu wskazać odpowiedni organ wieloosobowy Związku; zobacz § 11 pkt g rozp wykon.).

Prezes ma prawo i obowiązek wstrzymać wykonanie uchwały względnie zarządzenia organów Związku, jeżeli uważa, że uchwała względnie zarządzenie takie wykracza poza kompetencję odnośnego organu lub sprzeciwia się obowiązującym przepisom. Wstrzymanie jednak nie może dotyczyć uchwał i zarządzeń, odnoszących się do wykonywania prawa kontroli nad działalnością Zarządu.

Od zarządzeń Prezesa służby odwołanie według przepisów, wskazanych w § 57 *(66)* statutu niniejszego.

Jeżeli Prezes nie może pełnić obowiązków, wszystkie jego czynności wykonywa Wiceprezes Związku, jako jego zastępca.

(§ 26).

Rada Związku sprawuje kontrolę nad Zarządem Związku za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegjalnym i składa się z ..... (co najmniej trzech) członków, których wybiera na lat ..... (lub *corocznie)* i odwołuje Rada Związku.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie *Wydziału ani* Zarządu Związku ani też pracownicy Związku, natomiast mogą być do tej Komisji powoływane niewchodzące w skład organów lub personelu pracowników Związku osoby z pośród lub z poza grona Rady *(i Wydziału)* Związku, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym, jako jej członkowie, lub też z głosem doradczym, jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku dostawcy, dzierżawcy lub osobistego dłużnika do Związku bez specjalnej uchwały Rady Związku.

Przepisy § 12-go ust. 3 i 4 statutu niniejszego odpowiednio obowiązują również w stosunku do członków Komisji Rewizyjnej.

alternatywa 1a: Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej i jego zastępcą są osoby wybrane na te stanowiska przez Radę Związku przy wyborze Komisji.

alternatywa 2a: Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej i jego zastępcę wybierają członkowie tej Komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności uchwał niezbędną jest obecność co najmniej . . . członków Komisji Rewizyjnej. Uchwały te powinny być protokółowane. Protokół podpisuje przewodniczący i ..... (co najmniej jeden z) członków Komisji Rewizyjnej.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 8 ust. 4, § 10 ust. 3 i 4, § 12 ust. 1 i 2 oraz 3 zdanie pierwsze *i ust. 4,* § 14 ust. 4, § 15 ust. 1 i § 17 statutu niniejszego.

(§ 27).

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Związku, bilansu majątku Związku i zamknięcia rachunków Związku, złożonego Radzie *(Wydziałowi)* Związku, a nadto sprawdzenie stanu kas Związku przynajmniej . . . . na kwartał.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje kas Związku oraz wszelkich jego zakładów, przedsiębiorstw i urządzeń.

Tok i sposób dokonywania rewizyj określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Związku.

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od *(Wydziału i)* Zarządu Związku, jego zakładów, przedsiębiorstw i urządzeń wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisków i dowodów, oraz zwiedzać i badać zakłady, przedsiębiorstwa, tudzież wszelkie urządzenia Związku.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie Radzie Związku, przesyłając jednocześnie odpisy Zarządowi Związku *przy dołączeniu odpisów dla Wydziału Związku.*

C. Inne przepisy ustrojowe.

§ 23 *(28).*

Każdy członek Związku ma prawo:

a) brać udział przez swych przedstawicieli w obradach i głosowaniach na Radzie Związku;
b) przedstawiać na Radzie Związku swe żądania w zakresie zadań Związku i składać wnioski pod obrady;
c) korzystać z *(przedsiębiorstw, zakładów i)* urządzeń Związku na warunkach odnośnemi regulaminami określonych;
d) odwoływać się do właściwych organów Związku o decyzje i zarządzenia w sprawach swego stosunku do Związku;
e) . . . . . .
. . . . . .

§ 24 *(29).*

Każdy członek Związku ma obowiązek:

a) nie przeciwstawiać się na swym obszarze przeprowadzeniu prawnie wydanych zarządzeń Związku i nie działać na szkodę Związku;
b) użyczać na swym obszarze organom Związku pomocy swych organów do przeprowadzenia zadań Związku;
c) wpłacić przypadający nań udział i uiszczać przypadające nań składki w sposób przepisany;
d) zezwalać na obecność delegatów Związku na posiedzeniach swych organów w sprawach dotyczących zadań Związku;
e) stosować się do statutu Związku, przyjętych przez Związek regulaminów, oraz prawnie powziętych postanowień i zarządzeń właściwych organów Związku;
f) . . . . . .
. . . . . .

§ 25 *(30).*

Pracownicy nie mogą być członkami *Wydziału, Komisji Rewizyjnej, ani* organów Związku, powołanych do wykonywania kontroli nad Zarządem. Nie mogą oni wchodzić w stosunek dostawcy, dzierżawcy lub osobistego dłużnika do Związku.

Prawa i obowiązki tudzież odpowiedzialność służbową pracowników Związku określają przepisy służbowe i uposażeniowe,

alternatywa 1a: wydane przez Radę Związku;

alternatywa 2a: wydane z upoważnienia Rady przez *(Wydział)* Zarząd Związku. Przepisy takie dla kierowników biur i dyrektorów zakładów, przedsiębiorstw i urządzeń Związku uchwala Rada Związku;

alternatywa 3a: obowiązujące pracowników w .... (tu ewent. wskazać w myśl art. 13 ust. 2 rozp. Prez. Rzplitej i § 20 rozp. wykon. uczestniczący w Związku związek komunalny, którego przepisy maja być pod powyższym względem miarodajne).

Uchwały Związku, ustalające stosunki służbowe pracowników Związku, wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej (zobacz § 20 ust. 2 rozp. wykon.)

§ 26 *(31).*

Ogłoszenia Związku wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Związku . . . . . *(oraz jego zakładów, przedsiębiorstw i urządzeń)* — jako też w lokalu urzędowym każdego z członków Związku.

Niezależnie od tego obowiązany jest Związek dokonywać swoich ogłoszeń w Dzienniku urzędowym . . . . . (tu wskazać odnośny organ urzędowy).

II. Majątek i gospodarka Związku.

§ 27 *(32).*

Majątek Związku jest odrębny od majątku członków i powinien być osobno administrowany.

Fundusze Związku nie mogą być łączone z funduszami członków a rachunkowość Związku powinna być odrębnie prowadzona.

Biurowość Związku prowadzi *Związek sam* albo *biuro związku komunalnego* ..... (tu ten związek wymienić; zobacz § 9 ust. 3 rozp. wykon.).

§ 28 *(33).*

Dochód z majątku, *mającego trwale służyć celom Związku,* powinien być przedewszystkiem użyty *na utrzymanie, zabezpieczenie, zarząd i poprawę* majątku.

Nadwyżkę dochodów nad wydatkami Związku *rozdziela się między członków Związku podług następujących zasad* .....

.....

§ 29 *(34).*

Na pokrycie wydatków Związku służą przedewszystkiem dochody z majątku, *przedsiębiorstw, zakładów i urządzeń* Związku następnie świadczenia, jakie według zasad ustalonych w statucie niniejszym—§ 30 *(35)*—na podstawie uchwały Rady Związku członkowie obowiązani są uiszczać, dalej dotacje, *darowizny i zapisy* (lub *dochody z dotacyj, darowizn i zapisów) wreszcie wpływy jednorazowe ze sprzedaży lub zamiany części majątku, nieprzeznaczone na wyrównanie uszczuplonej przez to jego wartości oraz wpływy z innych źródeł tudzież dochody z pożyczek.*

Jeżeli własne dochody Związku oraz świadczenia członków na pokrycie wydatków nie wystarczają, niedobór rozkłada się na członków Związku podług następujących zasad: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Przypadającą na nich część niedoboru pokrywają członkowie Związku z własnych budżetów.

§ 30 *(35).*

Tytułem świadczeń swych na rzecz Związku obowiązani są członkowie Związku począwszy od

.....

uiszczać ..... *(miesięcznie, ćwierćmiesięcznie, półrocznie, corocznie)* kwoty, ustalane każdoczesną uchwałą Rady Związku na okres .....

.....

Ustalenia powyższych świadczeń dokonywa Rada Związku według następujących zasad: za podstawę określania rozmiaru świadczeń od poszczególnych członków przyjmuje się . . . . . .

. . . . . .

(zobacz § 21 ust. 2 rozp. wykon.).

Do odroczenia terminu płatności, względnie rozłożenia na raty przypadających do uiszczenia kwot świadczeń, określania ilości i wysokości oraz terminów płatności tych rat uprawniona jest Rada (lub *Wydział, Zarząd) Związku.*

Poniesione przez Związek Komunalny ..... *koszta sprawowanej przezeń administracji Związku policza się na poczet wartości jego świadczeń* ..... *(każdorocznie) w wysokości, ustalonej zamknięciem rachunków Związku z ostatnio ubiegłego roku* (zobacz § 21 ust. 3 zdanie drugie rozp. wykon.).

§ 31 *(36).*

Zarząd Związku układa corocznie preliminarz budżetowy wszystkich dochodów i wydatków, spodziewanych w następnym roku obrachunkowym, i to w takim czasie, by mógł być rozpatrzony, uchwalony i zatwierdzony przed rozpoczęciem roku obrachunkowego.

Przynajmniej na 14 dni przed wniesieniem pod obrady Rady *(Wydziału)* Związku należy preliminarz budżetowy przesłać członkom Związku, celem przeglądnięcia i wnoszenia zarzutów i spostrzeżeń.

§ 32 *(37).*

Budżet Związku zakreśla granice gospodarki finansowej Związku w roku obrachunkowym. Zarząd Związku obowiązany jest granic tych ściśle się trzymać.

Jeżeli w ciągu roku obrachunkowego zajdzie potrzeba wydatku, nieprzewidzianego w budżecie lub przewidzianego w niewystarczającej wysokości, to na uskutecznienie takiego wydatku . . . . . (podać właściwy organ uchwalający) powinien specjalnie zezwolić w budżecie dodatkowym i jednocześnie wskazać w nim środki pokrycia.

Gdy nieprzewidziany wydatek nie da się odroczyć bez szkody dla Związku lub gdy wynika z ustawowego obowiązku, Zarząd Związku może dokonać wydatku, ale jest obowiązany zawiadomić o tem Radę *(Wydział)* Związku celem zatwierdzenia wydatku i sposobu jego pokrycia na najbliższem posiedzeniu.

§ 33 *(38).*

Zarząd Związku obowiązany jest prowadzić dokładną rachunkowość pobranych wpływów i dokonanych wydatków, jak również zaległości poborowych i płatniczych.

Najpóźniej w ciągu czterech miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Związku powinien złożyć Radzie *(Wydziałowi)* Związku do rozpoznania sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu oraz z wszelkich innych przychodów i rozchodów pozabudżetowych, celem uzyskania pokwitowania (uznania rachunku za rzetelny).

§ 34 *(39).*

Związek jest obowiązany prowadzić księgę inwentarza majątku, która dawać powinna dokładny

obraz czynnego i biernego stanu majątkowego z końcem roku obrachunkowego.

§ 35 *(40)*.

Osoby zamieszkałe na obszarze Związków Komunalnych, należących do Związku, mają prawo do korzystania stosownie do istniejących w tym względzie postanowień z ..... (wymienić ewentualne urządzenia i zakłady dobra publicznego tudzież przedsiębiorstwa Związku).

Warunki korzystania z powyższych urządzeń, *zakładów dobra publicznego, przedsiębiorstw* Związku ustala *(ją)* przedewszystkiem regulamin *(y)*, uchwalony *(e)* przez .....
(podać odnośny organ ustrojowy Związku).

Uchwały Związku, dotyczące takich regulaminów, wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej (zobacz § 24 ust. 2 rozp. wykon.).

Zażalenia i sprzeciwy w sprawach dotyczących korzystania z powyższych urządzeń, *zakładów dobra publicznego, przedsiębiorstw* Związku oraz w sprawach opłat i dopłat na te cele rozstrzyga Zarząd Związku.

Przepisy art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych mają zastosowanie także do rozstrzygnięć Zarządu Związku co do zażaleń i sprzeciwów w sprawach dotyczących korzystania z powyższych urządzeń, *zakładów dobra publicznego, przedsiębiorstw* Związku, oraz w sprawach opłat *i dopłat* na te cele (zobacz art. 18 rozp. Prez. Rzplitej, § 24 ust. 4 i § 26 rozp. wykon.).

§ 36 *(41)*.

Za przyjęte zobowiązania odpowiada Związek wobec osób trzecich całym swoim majątkiem a członkowie Związku

alternatywa 1-a — do wysokości tej sumy oznaczonych w statucie niniejszym (§ 4) udziałów swoich, której jeszcze nie wpłacili. Sumy udziałów, zwrócone członkom lub przez nich wycofane, uważa się za niewpłacone;

alternatywa 2-a — do wysokości ..... (więcej niż 100%) sumy oznaczonych w statucie niniejszym (§ 4) udziałów.

Z tytułu odpowiedzialności poniesionej ponad *100%* sumy udziałów służy *(nie służy)* członkowi regres do innych członków;

alternatywa 3-a — solidarnie; w ewentualnych stratach z tytułu poniesionej odpowiedzialności solidarnej uczestniczą poszczególni członkowie .....
(tu wskazać stosunek tego uczestnictwa np. według alternartywy 1-ej; zobacz § 25 rozp. wykon.).

Ubyli członkowie odpowiadają w granicach powyższych za wszystkie zobowiązania Związku, powstałe do chwili ich ubycia. *Czas trwania tej odpowiedzialności ogranicza się aż do* ..... *licząc od skończenia się roku obrachunkowego, w którym członek ubył* (zobacz art. 19 ust. 2 rozp. Prez. Rzplitej o zw. międzyk.).

§ 37 *(42)*.

W sprawach administracji majątku *przedsiębiorstw, zakładów i urządzeń* Związku oraz jego gospodarki finansowej, jako też w sprawach zbywania i nabywania nieruchomości oraz zaciągania pożyczek i lokowania kapitałów, jak również w sprawach wymiaru i poboru świadczeń, przewidzianych w statucie niniejszym, obowiązują przedewszystkiem przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 roku o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 522) wraz z § 2 rozp. I Ministra Spraw Wewnętrznych oraz Ministra Skarbu z dnia 22 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 99) tudzież z rozporządzeniem wykonawczem Ministra Spraw Wewnętrznych, wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 28 czerwca 1926 roku (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 433), rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z 24 września 1926 r., wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zmiany tego ostatniego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 587) oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 28 marca 1927 r. o kasowości i rachunkowości związków komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 345). Pozatem w sprawach powyższych stosuje się przepisy ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) oraz przepisy, normujące wymienione sprawy w odniesieniu do związku komunalnego .....
(zobacz § 26 ust. 3 rozp. wykon.).

W odniesieniu do związków międzykomunalnych o charakterze korporacyj prawa publicznego — zgodnie z § 26 ust. 2 rozp. wykon.:

Ponadto w odniesieniu do Związku ma zastosowanie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 grudnia 1924 r. o ustanawianiu delegatów rządowych przy poszczególnych samorządach lub innych związkach prawno - publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 1002), tudzież rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lutego 1928 r. o sposobie lokowania funduszów przez osoby prawa publicznego, fundacje i osoby niewłasnowolne oraz o sposobie lokowania kaucyj, składanych z tytułu obowiązku publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 141).

III. Zmiany w składzie i rozwiązanie Związku.

§ 38 *(43)*.

Na członka Związku przyjęty być może . . .

Przyjęcie do Związku nastąpić może tylko, jeżeli organ stanowiący związku, zamierzającego przystąpić na członka, uchwali:

1) przystąpienie do Związku,

2) przekazanie ze swej strony Związkowi tych szczególnych zadań, które on ma spełniać za przystępującego,

3) wysokość udziału w Związku statutem niniejszym oznaczoną i przyjęcie odpowiedzialności statutem niniejszym oznaczonej,

4) przyjęcie niniejszego statutu Związku w jego ostatnio obowiązującem brzmieniu,

5) przyjęcie warunków szczególnych, od których Związek uzależni ostateczną swoją zgodę na przyjęcie członka,

6) . . . . . .

Warunki powyższe *(pod 1, 5 i 6)* ustala i przyjęcie członka uchwala Rada *(Wydział)* Związku.

§ 39 *(44)*.

Przyjęcie uważa się za dokonane z dniem ogłoszenia zarządzenia władzy nadzorczej, zatwierdzającego uchwały o przystąpieniu i przyjęciu, w sposób przepisany dla ogłoszenia statutu niniejszego.

Z powyższym dniem zakres działania Związku rozszerza się terytorjalnie także na obszar działania nowego członka i członek ten wchodzi w prawa i obowiązki, wynikające ze statutu niniejszego.

§ 40 *(45)*.

Z dokonanem przystąpieniem nowoprzystępujący członek uzyskuje w Radzie Związku taką liczbę przedstawicieli, jaka odpowiada . . . . . .

(w każdym jednak razie: co najmniej dwóch przedstawicieli; zobacz art. 3 ust. 1 rozp. Prez. Rzplitej). Jednym z nich jest z urzędu osoba stanowiąca jednoosobowy organ wykonawczy członka (prezydent miasta, burmistrz, wójt, sołtys) względnie sprawująca urząd przewodniczącego kolegjalnego organu wykonawczego członka Związku.

Dalszych przedstawicieli z przypadającej na członka ich liczby wybiera ..... (tu wskazać mający dokonywać wyboru kolegjalny organ korporacyj mogących przystąpić do Związku; zobacz § 5 ust. 2 i 4 rozp. wyk.) z pośród osób, którym przysługuje prawo wybieralności do tych organów. Postanowienia § 7 ust. 3 i dalsze statutu niniejszego mają tu odpowiednie zastosowanie.

O powyższą liczbę przedstawicieli zwiększa się skład Rady Związku.

Skład innych organów ustrojowych Związku pozostaje niezmieniony —

alternatywa 1-a: aż do upływu ich kadencji.

alternatywa 2-a: poki Rada Związku w nowym swym składzie drogą nowego wyboru *na resztę ich kadencji* nie zmieni ich składu.

(§ 46).

O każdej zamierzonej zmianie granic swego obszaru — obowiązany jest członek donieść Związkowi natychmiast, skoro tylko sam podejmie inicjatywę w tym kierunku lub otrzyma wiadomość o podjęciu takiej inicjatywy z innej strony.

Równocześnie obowiązany jest członek donieść, czy i o ile zamierzona zmiana może wpłynąć na dalszy jego stosunek do Związku.

§ 41 *(47)*.

Zmiana granic, skutkiem której związek komunalny (lub *korporacja prawa publicznego)*, uczestniczący (*a*) w Związku nie przestaje istnieć, stanowi tylko o tyle tytuł do żądania zmiany wysokości udziału względnie świadczeń członka na rzecz Związku, o ile pociągnęła za sobą zmianę zainteresowania członka w Związku *(lub zdolności finansowej członka;* zobacz art. 23 rozp. Prez. Rzplitej i § 28 rozp. wykon.).

O obniżeniu względnie zwiększeniu wysokości udziału względnie świadczeń członka na rzecz Związku z tytułu powyższych zmian oraz o czasokresie, od którego to obniżenie względnie zwiększenie ma obowiązywać, tudzież o dalszem przedstawicielstwie członka w organach Związku decyduje:

alternatywa 1-a: zgodne porozumienie członka ze Związkiem; w razie niedojścia do skutku porozumienia, rozstrzyga, na wniosek jednego z zainteresowanych, wspólna władza nadzorcza —

alternatywa 2-a: Rada *(Wydział)* Związku; od orzeczenia tego organu służy członkowi odwołanie do wspólnej dla zainteresowanych związków władzy nadzorczej, która rozstrzyga —

do alternatywy 1-ej i 2-ej: w trybie, określonym w art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o związkach międzykomunalnych w związku z § 44 rozporządzenia wykonawczego z dnia 22 lipca 1929 r. do tegoż rozporządzenia.

§ 42 *(48)*.

Członkostwo w Związku ustaje w razie:

a) ustąpienia członka ze Związku,
b) usunięcia członka ze Związku,
c) zmiany granic, skutkiem której związek komunalny uczestniczący w Związku, istnieć przestaje,
d) rozwiązania Związku.

§ 43 *(49)*.

Zamiar ustąpienia powinien członek oznajmić Związkowi najpóźniej na . . . . . naprzód przed dniem

alternatywa 1-a: ostatnim tego roku obrachunkowego, z końcem którego ma ustąpienie nastąpić.

alternatywa 2-a: zamierzonego ustąpienia.

Uwaga: Zobacz § 30 ust. 2 zdanie drugie rozp. wykon.

Ustąpienie uzależnia się nadto:

a) *od wyrażenia na to zgody przez Radę (Wydział) Związku,*

b) *od zupełnego uchylenia zainteresowania członka w zadaniach Związku, o czem orzeka Rada (Wydział) Związku, z możnością odwołania się członka do władzy nadzorczej Związku,*

c) *od uiszczenia jednorazowego odszkodowania; o wysokości odszkodowania, o sposobie jego uiszczenia oraz o czasokresie, w ciągu którego ono ma być uiszczone decyduje* ..... (zobacz alternatywę 1-ą i 2-ą w § 41 *(47)* ust. 2 statutu niniejszego).

d) .....

*Ustąpienie nie zwalnia z obowiązku uiszczenia opłat, dopłat i świadczeń należnych do dnia ustąpienia (*lub: *końca roku obrachunkowego, w którym ustąpienie nastąpiło* i t. p.*)*

Uchwała członka o ustąpieniu ze Związku podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej Związku.

§ 44 *(50)*.

Zamiar usunięcia członka ze Związku należy oznajmić członkowi najpóźniej na . . . . . naprzód przed dniem

alternatywa 1-a: ostatnim tego roku obrachunkowego, z końcem którego ma usunięcie nastąpić.

alternatywa 2-a: zamierzonego usunięcia.

Uwaga: zobacz § 30 ust. 2 zdanie drugie rozp. wykon.

Usunięcie może nastąpić w razie:

a) udowodnionego działania na szkodę Związku,

b) nieuiszczenia przepisanych wpłat na udział, opłat, *dopłat* i innych świadczeń na rzecz Związku,

c) niestosowania się członka do przepisów obowiązujących a w szczególności postanowień statutu niniejszego oraz uchwał i zarządzeń organów Związku,

d) . . . . . .

O usunięciu stanowi Rada *(Wydział)* Związku większością . . . . . głosów przy obecności . . . . . członków tego organu.

Usunięcie nie zwalnia z obowiązku uiszczenia opłat, *dopłat* i świadczeń, należnych do dnia usunięcia (lub *końca roku obrachunkowego, w którym ustąpienie nastąpiło* i t. p.).

Uchwała Związku o usunięciu członka podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej Związku.

§ 45 *(51)*

Z dokonanem ustąpieniem względnie usunięciem członka ustępują równocześnie z Rady Związku ci przedstawiciele, którzy członka dotychczas w niej reprezentowali.

Rada Związku w nowym składzie postanawia, czy i o ile skutkiem ustąpienia względnie usunięcia członka dotychczasowy skład innych organów ustrojowych Związku ma ulec zmianie względnie uzupełnieniu.

O ileby skutkiem zaszłych zmian ustąpić miał również Prezes i Wiceprezes Związku, czynności ich obejmuje tymczasowo *najstarszy wiekiem* przedstawiciel w Radzie.

(§ 52).

Ustępującemu względnie usuniętemu ze Związku członkowi należy zwrócić równowartość tego, co wniósł lub wpłacił na udział. Przy zwrocie można potrącić roszczenia Związku z powodu czynności, wchodzących w zakres działalności Związku, a to bez względu na termin płatności tych roszczeń.

Ustępujący względnie usunięci członkowie nie mogą żądać zwrotu swych udziałów przed upływem lat . . . . . od skończenia się roku obrachunkowego, w którym następuje ich ustąpienie względnie usunięcie; nie narusza to ich prawa do procentów, o ile takie wypłacono pozostałym członkom w międzyczasie po ustąpieniu względnie usunięciu członka.

Związek zastrzega sobie jednak prawo spłacić każdocześnie w częściach lub w całości udział członkowi, który ustąpił względnie został usunięty.

§ 46 *(53)*.

Rozwiązanie Związku następuje:

a) w razie ubycia . . . . . członków lub o ile co najmniej . . . . . członków nie pozostanie,

b) wskutek zgodnych uchwał wszystkich członków Związku,

c) wskutek jednomyślnej uchwały Rady Związku,

d) wskutek zarządzenia władzy nadzorczej, rozwiązującego Związek przymusowo,

e) *w razie upływu czasu, na jaki Związek zorganizowano (§ 3 statutu niniejszego), o ile nie nastąpi przedłużenie istnienia Związku w sposób, przewidziany dla zorganizowania nowego Związku.*

Uchwały w wypadkach b) i c) zatwierdza władza nadzorcza Związku. Władza ta stwierdza też w wypadkach pod a) — c) i e) rozwiązanie Związku, a we wszystkich powyższych wypadkach (pod a — e) zarządza jego likwidację.

Rozwiązanie Związku i zarządzenie jego likwidacji powinno być podane do wiadomości publicznej w sposób, przepisany dla ogłoszenia statutu niniejszego.

Aż do ukończenia likwidacji Związek uważa się o tyle nadal istniejący, o ile cel likwidacji tego wymaga.

§ 47 *(54)*.

W razie rozwiązania Związku pierwszeństwo do przejęcia jego urządzeń *(§§ 64 i 65 statutu niniejszego)* mają w myśl art. 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych związki, których obszar obejmuje terytorja wszystkich związków komunalnych, będących członkami Związku.

Jeżeli żaden ze wskazanych w ustępie pierwszym związków komunalnych z prawa pierwszeństwa nie skorzysta, wówczas każdy Związek komunalny, który należał do Związku, może przejąć urządzenia, znajdujące się na jego obszarze. Związki komunalne o wyższej liczbie ludności mają przytem pierwszeństwo przed związkami komunalnemi o mniejszej liczbie zaludnienia.

W obu wypadkach przejęcie następuje po odpowiedniem zaspokojeniu względnie zabezpieczeniu roszczeń wierzycieli Związku co najmniej do wysokości kwot, przypadających im przy likwidacji Związku, tudzież za odpowiedniem odszkodowaniem członków Związku, o ile ono im się należy.

O pierwszeństwie (ust. 1 i 2) oraz o rodzaju i wysokości odszkodowania, o ile w tym względzie nie nastąpi między zainteresowanemi porozumienie, orzeka po wysłuchaniu zainteresowanych władza nadzorcza, wspólna dla wszystkich zainteresowanych związków komunalnych.

§ 48 *(55)*.

W razie rozwiązania Związku majątek jego — po zaspokojeniu wszelkich jego zobowiązań i po uwzględnieniu przepisów poprzedniego paragrafu statutu niniejszego — przechodzi na rzecz

alternatywa 1-a: dotychczasowych członków Związku w stosunku do ich udziałów w Związku (lub w stosunku do ogólnej sumy uiszczonych przez nich . . . . . na rzecz Związku i t p.)

alternatywa 2-a: poniżej wymienionych instytucyj i w poniżej określonym stosunku . . . . . .

(tu odnośne instytucje wymienić i przy każdej z nich stosunek ów określić).

W odniesieniu do związków międzykomunalnych o charakterze korporacyj prawa publicznego:

Z chwilą rozwiązania Związku prawa i obowiązki, o których mowa w § 3 ust. 2 statutu niniejszego, przechodzą napowrót na związki komunalne, które dotychczas w Związku uczestniczyły.

§ 49 *(56)*.

Likwidacja Związku odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza na koszt Związku.

Likwidatorów Związku mianuje Rada Związku w wypadku dobrowolnego rozwiązania Związku (§ 46 *(53)* ust. 1 p. b i c statutu niniejszego) dalej w razie *upływu terminu, na jaki Związek został zorganizowany oraz* rozwiązania związku wskutek ubycia poszczególnych członków (N. B. jeżeli statut tak stanowi, lub:) jeżeli po tem ubyciu nie pozostanie co najmniej dwóch członków,—we wszystkich innych przypadkach władza nadzorcza.

Obowiązkiem likwidatorów jest przeprowadzić (wedle możności: *przy współudziale Komisji Rewizyjnej Związku* lub w braku takiej: *przy współudziale specjalnie przez Radę Związku wyznaczonej Komisji)* rewizję funduszów, ksiąg i rachunków Związku oraz ustalić—według daty ogłoszenia zarządzenia władzy nadzorczej, stwierdzającego rozwiązanie związku międzykomunalnego, — stan jego majątku przez stwierdzenie i porównanie pozycyj czynnych i biernych tego majątku. W stanie czynnym należy ustalić osobno ogólną sumę wszystkich udziałów członkowskich, a w tem kwoty udziałów już wpłaconych oraz kwoty niewpłaconych i wycofanych udziałów tych członków, którzy — w myśl art. 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych — za zobowiązania Związku odpowiadają. W stanie biernym należy ustalić wysokość wszystkich zobowiązań Związku.

Na tej podstawie wypracowują likwidatorzy plan likwidacji, *który objąć powinien także wszystkie zakłady, przedsiębiorstwa i urządzenia Związku* (§§ 64 i 65 statutu niniejszego).

§ 50 *(57)*.

Plan likwidacji podaje komisarz rządowy do wiadomości Rady Związku oraz dotychczasowych członków Związku. Plan likwidacji zatwierdza władza nadzorcza Związku po wysłuchaniu opinji dotychczasowych członków Związku i ich władz nadzorczych.

Zatwierdzony plan likwidacji powinien być ogłoszony w sposób, przepisany dla ogłoszenia statutu niniejszego. W ogłoszeniu tem należy wezwać wierzycieli Związku do odbioru należnych przedmiotów lub kwot w przeciągu sześciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie co najmniej w dwutygodniowych odstępach czasu.

Termin sześciomiesięczny do odbioru liczy się od dnia ostatniego ogłoszenia.

§ 51 *(58)*.

W ostatniem ogłoszeniu (§ 50 *(57)* ust. 2) należy wezwać związki komunalne, którym w myśl art. 29 ust. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych służy prawo przejęcia urządzeń Związku (§ 47 *(54)* statutu niniejszego), aby w wyznaczonym im terminie zgłosiły swoje żądania co do przejęcia wspomnianych urządzeń.

Żądania, niezgłoszone w wyznaczonym terminie, nie będą uwzględnione.

§ 52 *(59)*.

Z chwilą ogłoszenia o zarządzeniu likwidacji Związku (§ 46 *(53)* ust. 3 statutu niniejszego) wszelkie niewpłacone jeszcze kwoty udziałów członków stają się płatne i na żądanie komisarza likwidacyjnego powinny być wniesione do trzech miesięcy od tego ogłoszenia.

Jeżeli płynne fundusze Związku nie wystarczą na pokrycie jego zobowiązań wówczas członkowie Związku powinni w granicach przyjętej odpowiedzialności dostarczyć odpowiednich środków na to pokrycie.

§ 53 *(60)*.

Postępowanie likwidacyjne nie może być zamknięte przed upływem sześciu miesięcy od dnia ostatniego t. j. po raz trzeci powtórzonego ogłoszenia wezwania wierzycieli związku do odbioru należnych przedmiotów lub kwot (§ 50 *(57)* ust. 2 i 3 statutu niniejszego).

Na zaspokojenie tych wierzycieli Związku, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna odpowiednia kwota do depozytu sądowego. Z wierzytelnościami takiemi, o ile ich do upływu czasu przedawnienia wierzyciele nie podejmą, należy postąpić w myśl zasad, ustalonych poniżej co do przeznaczenia względnie rozdziału nadwyżki majątku Związku na wypadek rozwiązania.

Z nadwyżką majątku Związku, pozostałą po zaspokojeniu wszystkich jego wierzycieli, którzy zgłosili się do dnia zamknięcia postępowania likwidacyjnego, i po złożeniu odpowiednich części do depozytu sądowego na zaspokojenie tych wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do dnia zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, — należy postąpić *stosownie do postanowień, przewidzianych w § 48 (55) statutu niniejszego.* (w braku przepisów statutowych: *w myśl art. 30 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych).* Rozdział nadwyżki nie może w każdym razie nastąpić wcześniej, jak po upływie 6-ciu miesięcy, licząc od dnia ostatniego ogłoszenia planu likwidacji (§ 50 *(57)* ust. 2 i ostatni statutu niniejszego).

O przeprowadzonej likwidacji i zamknięciu postępowania likwidacyjnego komisarz rządowy zawiadamia dotychczasowych członków Związku i zdaje sprawę władzy nadzorczej.

Władza nadzorcza, po stwierdzeniu prawidłowego przeprowadzenia likwidacji, odwołuje komisarza, a o ukończeniu likwidacji ogłasza w sposób, przepisany dla ogłoszenia o jej zarządzeniu (§ 46 *(53)* ust. 3 statutu niniejszego).

§ 54 *(61)*.

Jeżeli przy przeprowadzeniu likwidacji okaże się z porównania stanu czynnego ze stanem biernym majątku Związku, że majątek czynny Związku wraz z niewpłaconemi udziałami członków nie wystarcza na pokrycie wszystkich zobowiązań Związku, wówczas komisarz rządowy powinien zwrócić się do członków Związku o pokrycie w wyznaczonym przezeń terminie — reszty, brakującej do zaspokojenia wszystkich zobowiązań Związku.

Odnośnie do związku międzykomunalnego, w którym członkowie za zobowiązania tego związku przyjęli odpowiedzialność, sięgającą poza wysokość ich udziałów w związku: *Członkowie Związku obowiązani są w granicach przyjętej przez nich odpowiedzialności uczynić zadość powyższemu żądaniu komisarza likwidacyjnego. Jeżeliby członkowie w zakresie przyjętej odpowiedzialności nie uczynili zadość powyższemu obowiązkowi w wyznaczonym im przez komisarza terminie, wówczas komisarz zwróci się do właściwej władzy nadzorczej tych członków o przymusowe ich obciążenie z powyższego tytułu.*

Jeżeli przez dostarczenie odpowiednich środków przez członków Związku pokrytą zostanie cała nadwyżka stanu biernego nad stanem czynnym majątku Związku, należy po wydaniu zarządzeń w myśl §-u 53 *(60)* ust. 2-gi statutu niniejszego zamknąć postępowanie likwidacyjne przy odpowiedniem zastosowaniu postanowień § 38 rozporządzenia wykonawczego z dnia 22 lipca 1929 r. do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych.

§ 55 *(62)*.

Jeżeli na pokrycie nadwyżki stanu biernego nad stanem czynnym majątku Związku nie wystarczą środki, jakich członkowie Związku obowiązani są dostarczyć w zakresie przyjętej przez siebie odpowiedzialności za zobowiązania Związku, lub jeżeli brakujących do pokrycia tej nadwyżki środków członkowie dobrowolnie nie zobowiążą się dostarczyć, wówczas komisarz rządowy poleci sporządzić w trzech egzemplarzach inwentarz i bilans Związku, potwierdzi je, opieczętuje księgi, rachunki i zapiski Związku i odda je z jednym egzemplarzem inwentarza i bilansu w przechowanie najbliższej władzy administracji ogólnej; gotówkę, weksle, skrypty dłużne, kosztowności i papiery wartościowe złoży za spisem do depozytu sądowego, nieruchomości i inne przedmioty majątku Związku powierzy pieczy organu wykonawczego najbliższego związku komunalnego wyższego stopnia, którego obszar obejmuje największą część terytorjów członków Związku, przy dołączeniu drugiego egzemplarza inwentarza i bilansu tudzież odpowiedniego zawiadomienia, i zawiesi postępowanie likwidacyjne.

O dokonaniu tych zarządzeń złoży komisarz bezzwłocznie sprawozdanie władzy nadzorczej Związku przy dołączeniu trzeciego egzemplarza inwentarza i bilansu oraz innych potrzebnych dokumentów.

§ 56 *(63)*.

Jeżeli władza nadzorcza po otrzymaniu sprawozdania, o którem mowa w § 55 *(62)* ustęp ostatni, stwierdzi, że przyczyną niewypłacalności Związku jest zaniedbanie pod względem kontroli lub nieprawidłowość postępowania ze strony organów Związku, powinna w odpowiedniej drodze pociągnąć winnych członków odnośnych organów do wynagrodzenia strat tem zaniedbaniem lub nieprawidłowością zrządzonych.

Jeżeli zaś władza nadzorcza stwierdzi, że w danym wypadku nie zachodziła wina po stronie organów Związku, lub jeżeli—mimo pociągnięcia do odpowiedzialności winnych członków organów Związku w myśl poprzedniego ustępu — nie zostaną dostarczone odpowiednie środki do zaspokojenia wszystkich zobowiązań Związku, wówczas władza nadzorcza zwróci się, dołączając potrzebne akta, wykazy i dokumenty, do właściwego sądu o wdrożenie postępowania upadłościowego. Dopiero po przeprowadzeniu takiego postępowania nastąpić może zamknięcie postępowania likwidacyjnego i ogłoszenie o ukończeniu likwidacji w myśl § 53 *(60)* ustęp ostatni statutu niniejszego.

(§ 64).

Wartość urządzeń Związku, które mają być przejęte przez związki komunalne, posiadające do tego uprawnienia w myśl art. 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych (§ 47 *(54)* statutu niniejszego), obowiązany jest komisarz likwidacyjny z przybraniem odpowiednich znawców i przy współudziale upełnomocnionych delegatów zainteresowanych związków komisyjnie oszacować. Z oszacowania komisyjnego powinien być spisany odpowiedni protokół.

Sprzeciwy zainteresowanych związków przeciw oszacowaniu powinny być zgłoszone do protokółu; rozstrzyga je władza nadzorcza, której komisarz rządowy obowiązany jest w razie zgłoszenia sprzeciwów przedłożyć odnośny protokół bezzwłocznie po oszacowaniu.

(§ 65).

Objęcie w posiadanie przez Związek komunalny przyznanych mu urządzeń Związku nastąpić może dopiero po zamknięciu postępowania likwidacyjnego.

Aż do zamknięcia postępowania likwidacyjnego urządzenia odnośne pozostają pod zarządem administratora, ustanowionego przez komisarza likwidacyjnego po wysłuchaniu członków dotychczasowych Związku. Administracja ta może być powierzona dotychczasowemu zarządowi tych urządzeń, o ile przez ten zarząd prowadzona była w sposób odpowiedni.

IV. Środki odwoławcze.

§ 57 *(66)*.

Od uchwał i zarządzeń organów Związku służy sprzeciw do właściwej władzy nadzorczej Związku (o ile zaś nią nie jest Minister Spraw Wewnętrznych — zobacz § 45 ust. 3 rozp. wykon., dodać jeszcze: *a od orzeczeń i zarządzeń tej władzy nadzorczej odwołanie do władzy nadzorczej wyższej instacji)*, która rozstrzyga ostatecznie.

Do odwołań w sprawach administracji majątku *przedsiębiorstw, zakładów i urządzeń* tudzież gospodarki finansowej Związku jako też w sprawach zbywania i nabywania nieruchomości oraz zaciągania pożyczek i lokowania kapitałów, jak również w sprawach wymiaru i poboru świadczeń, przewidzianych statutem niniejszym stosuje się w myśl art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych — przepisy normujące odwołanie w wymienionych sprawach w odniesieniu do związku komunalnego . . . . . (zobacz § 26 ust. 3 rozp. wykon.). W szczególności stosuje się tutaj w ramach powyższych przepisy (art. 38 i art. 48) ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) z późniejszemi zmianami, a między innemi ze zmianą, wynikającą z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 czerwca 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 547), z art. 51 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 roku o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) i z art. 120 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

Pozatem do sprzeciwów od uchwał i zarządzeń organów Związku oraz do odwołań od orzeczeń i zarządzeń władzy nadzorczej mają nadto zastosowanie inne niepowołane wyżej przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

V. Nadzór Państwa.

§ 58 *(67)*.

Właściwą władzą nadzorczą nad Związkiem zgodnie z art. 32 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych jest w I-ej instancji . . . . . *a w instacji II-ej i ostatniej* . . . . . (zobacz art. 32 rozp. Prez. Rzplitej w związku z §§ 45 rozp. wykon.).

Uprawnienia i obowiązki władzy nadzorczej w odniesieniu do Związku określają w szczególności postanowienia:

alternatywa 1-a (w stosunku do związków międzykomunalnych o charakterze korporacyj prawa publicznego): art. 33 — 40 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych w związku z §§ 46—48 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1929 r. do tegoż rozporządzenia;

alternatywa 2-a (w stosunku do związków międzykomunalnych, nieposiadających charakteru korporacyj prawa publicznego): art. 33, 34, 36 ust. 2, art. 37, 38 i 40 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych w związku z § 47 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1929 r. do tegoż rozporządzenia.

VI. Przepisy końcowe.

§ 59 *(68)*.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia go . . . . . (zobacz art. 10 rozp. Prezydenta Rzplitej w związku § 17 rozp. wykon.).

Natomiast postanowienia statutu niniejszego o przysługującym Związkowi charakterze korporacji prawa publicznego i o wynikających z tego charakteru prawach i obowiązkach Związku wchodzą w życie z dniem ogłoszenia w powyższym organie urzędowym rozporządzenia Rady Ministrów o nadaniu Związkowi tego charakteru (zobacz § 18 ust. 3 rozp. wykon.).

Z tym ostatnim dniem wstępuje Związek we wszystkie prawa i obowiązki, określone statutem niniejszym a w szczególności §-em 3 ust. 2 tegoż statutu.

§ 60 *(69)*.

Wszelkie zmiany statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej Związku i obowiązują od dnia ogłoszenia zarządzenia władzy nadzorczej, zatwierdzającego te zmiany, w sposób określony §-em 59 *(68)* ust. 1 statutu niniejszego.

Warszawa. Drukarnia Państwowa. Tłoczono z polecenia Ministra Sprawiedliwości. 46963 P

Konto czekowe Pocztowej Kasy Oszczędności № 30130. Cena 60 gr.

OD ADMINISTRACJI: Prenumerata Dz. U. R. P. wynosi kwartalnie 7 zł. Urzędy i instytucje państwowe opłacają 6 zł. Prenumeratę uiszczać należy najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem każdego kwartału.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Dz. U. R. P. należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.